

NEJLEPŠÍ

KNIHY

DĚTEM

Výběr z českých knih
pro děti a mládež
2014/2015

Tato publikace vychází s laskavým přispěním
Státního fondu kultury
a Nadace Miroslava Šaška.

Státní fond kultury ČR

Katalogy projektu

NEJLEPŠÍ KNIHY DĚTEM

najdete také na stránkách
www.nejlepsiknihydetem.cz
www.facebook.com/NejlepsiknihyDetem

ÚVODEM

Věřte nevěřte, před necelým půlstoletím byla čeština v rámci literatury pro děti a mládež sedmým nejpřekládanějším jazykem v Evropě. Nechala tehdy za sebou i mnohem početnější kulturu polskou, ba i sešněrovanou ruskou. S padesátiletým odstupem lze pouze spekulovat, do jaké míry byl úspěch vyjádřený toho času hned několika českými laureáty Německé ceny za literaturu pro děti odrazem intelektuálního kvasu let šedesátých, který vyvrcholil v kratičkém vzmachu pražského jara, a nakolik ho ovlivnila solidarita evropských kolegů s násilným potlačením obrodného procesu. Nebo se v tom odrážela skutečnost, že tvorba pro nejmenší byla pro některé zdatná, leč proskribovaná tvůrce jedinou platformou k vyjádření? Neměla na tom lvi podíl stoupající hvězda Zdenka Buriana, jehož ilustrace doprovázely převratné publikace o pravěku? Nebo obecněji řečeno: nepramenilo to kouzlo v objevnosti postupů umělecko-naučného žánru, v nichž čeští popularizátoři vedeni Komenského metodikou osvědčili fortel i vtip, na nějž zahraniční konkurence hleděla s neskrývaným obdivem?

Bud' jak bud', přišla „normalizace“. Pak „reálný socialismus“, poté „plánovitá“ ekonomika a s ní i knižní trh absolvovaly přechod k volnému trhu a prošly si leckterými slepými uličkami. Časy se mění jako na běžícím pásu, žije se stále rychleji a spisovatelské generace bývají jednou osobitější, jednou pragmatictější. Krom toho se proměňují i zájmy, pocity, obavy a sny dětí a mezi tím vším věhlas českých tvůrců – povětšinou výtvarníků – přežíval spíš na poli autorských knih někdejších emigrantů. Dnes, kdy jsme už šestadvacátým rokem zpátky v rodině evropských demokracií, navíc cítíme, že tlak anglickojazyčné popkultury je také v žánrech pro nejmenší v porovnání se sklonkem šedesátých let o poznání drtivější. Literární sebevědomí méně početných národů Evropy zase naopak bývá někdy tak malé, že se div nepodobá rezignaci. Co s tím? Psát rovnou anglicky? Čekat, až si nás všimnou Němci a Holanďani, přes jejichž vydavatelské síto se naše nejzdařilejší novinky obvykle dostávají do evropského kontextu?

Potřetí vám pod hlavičkou Svazu českých knihkupců a nakladatelů ve spolupráci s Českou sekci Mezinárodní organizace pro dětskou knihu (IBBY) nabízíme výběr toho nejlepšího, co v původní tvorbě pro děti a mládež za posledních

šestnáct měsíců vzniklo. Zatímco v premiérovém ročníku 2012/2013 se katalog *Nejlepší knihy dětem* šířil výlučně elektronicky, od loňska, kdy vyšel rovněž tiskem, je k dispozici i k diskusi na sociální síti Facebook. Některé veřejné knihovny se jeho prostřednictvím snaží obecnost upozornit, že kvalitní četba má nezastupitelný vliv na formování osobnosti dítěte a zaručuje mu v pokročilém informačním věku lepší výchozí pozici. O tu ale pochopitelně musejí usilovat i ti, kdo chtějí malé čtenáře zaujmout. A tak, povzbuzeni ohlasem knihkupců, rodičů, prarodičů i učitelské a knihovnické veřejnosti, jsme se letos rozhodli vyrobit ještě samostatnou anglickou mutaci našeho katalogu. V nejbližším výhledu chystáme pořídit též výběr z dosavadních výběrů, abychom partnerům v zahraničí sami aktivně představili nejvýraznější osobnosti a počiny hodné jejich zájmu.

Zajisté, svět se změnil a děti s ním. Ostatně už Mark Twain ve svých ostrovtipných cestopisech upozorňuje, že „dějiny se neopakují, zato se zpravidla rýmují“. Nejsme banda simulantů, za jakou nás považoval felčar Grünstein z Haškova *Švejka*. Jak dokládá 36 titulů z letošního katalogu, dovedeme se vynalézavě smát a umíme si dělat legraci i ze svých slabůstek. Vedeme v patrnosti, že přetechnizovaný svět má k idyle daleko. Dokážeme se se slovenskými partnery domluvit na pozoruhodných projektech. Česká invence se snad ještě neproměnila v muzeální mýtus a právě se nám urodilo nebývalé dobrých mladších básníků. Poezie se sice ze své podstaty poněkud vzpírá převodu do cizích jazyků, nicméně naše evropské soupeřnické nesporně může zaujmout způsob, jakým uvažujeme nad tím, že soudobý útek do virtuálna, vědomá izolace a blbá nálada lidstvo ubíjeji.

I kultura malého národa může být přinejmenším sedmá v Evropě, zvláště pokud mu jeho nejmladší pokolení nezatižené minulostí půjde příkladem tak jako kdysi v šedesátých letech, tak jako na sklonku let osmdesátých. Ve svém věku od nás potřebuje jenom podat pomocnou ruku. A tu ruku si dejme nejdřív na srdce a vzpomeňme si – nevyšli jsme prostě tenkrát jen ze svých ulit a nenarovnali příhrblá záda?

Jana Čeňková & Petr Matoušek

IVAN BINAR

BOŘIVOJ A BLECHA FLÓ

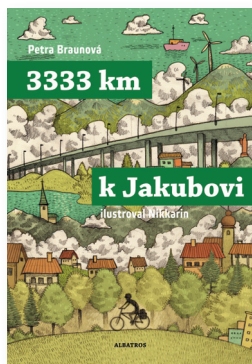
Ilustrovala Andrea Tachezy
Praha, Albatros 2014, 40 stran
ISBN 978-80-00-03501-7
věk **6+**

Titul jako stvořený pro první čtení otvírá neposedná a „mimořádně inteligentní“ blecha Fló, která se usadí v uchu malého Bořivoje. Kvůli jménu se chlapci všemožně vysmívají, jenže co naplat, když je to tak krásné rodové jméno s tisíciletou tradicí? Na radu této poletuchy se hrdina rozhodne neodejít k tátovi – přestože zrovna na něj vyšla řada ve střídavé péči –, ale vydat se na cestu kolem světa, zpestřenou odvážným rozhodnutím, že spolu poputují nikoli přes Kralupy, nýbrž přes Pomykov. Nakonec se oba tuláci rozletí zase po svém a čtenáři si dozajista oddechnou, že zrovna jejich vrstevník si to namířil opět domů. Příběh psaný s gusem i nadsázkou umocňují kresby Andrey Tachezy, jež výtvarnici vynesly další Zlatou stuhu.

Ivan Binar (1942), absolvent Pedagogického institutu v Ostravě, krátce pracoval jako učitel. Za normalizace vystřídal různá zaměstnání. Po odchodu do německého exilu koncem 70. let působil v redakci Rádia Svobodná Evropa. Dětem věnoval hned svoji prvotinu (*Knižka o tom, jak pan Bouda s cirkusem se světem loudá*, 1969; ilustrace Václav

Beránek). Po návratu do vlasti v polovině 90. let vydal několik knih pohádek, např. *S kouzelníkem do světa* (1997), *Kilo jablko pro krále* (2003), *Bibiana píská na prsty* (2009). V návaznosti na předválečnou tradici autorské pohádky vyhledává posuny folklorních látek, jazykový humor a rád se zabydluje i v nonsensovém pábení.

Andrea Tachezy (1966) studovala v ateliéru textilu a alternativních technik a v ateliéru animovaného filmu na pražské VŠUP. Věnuje se volné tvorbě a knižní ilustraci, spolupracuje s časopisem *Sluníčko*. Subtilní kreace pro nečtenáře či začínající čtenáře vytváří kombinovanou technikou s převahou koláže, jak je patrné z knih Zuzany Kovařikové *Za zvířátky do lesa* (2012) a *Za zvířátky k vodě* (2013) nebo z knihy Heleny Skálové *Ježíšek* (2011). Ocenění Zlatá stuha získala i loni, a to za doprovod trojrozměrného leporela *Ferdinande!* básníka Robina Krále.

PETRA BRAUNOVÁ

3333 KM K JAKUBOVI

Ilustroval Nikkarin
Praha, Albatros 2014, 136 stran
ISBN 978-80-00-03695-3
věk **12+**

Na obálce knihy se dočteme, že román o přelomové svatojakubské cestě do španělského poutního místa Santiago de Compostela autorka zpracovala na základě autentického deníku Mirka Korbelá. Netřeba se však obávat, že se nám tím předkládá další tuctový deník z cesty, na niž se vydávají nejen osoby hluboce věřící, ale i ti, kdo hledají duchovní oporu nebo zkrátka prahnou po dobrodružství. Pro patnáctiletého Mirka, spokojeně „vegetujícího“ s rozvedenou maminkou a počítačem, se tento výlet za poznáním stává doslova životní zkouškou: absolvuje ho na kole s tátou, kterého téměř nezná a s nímž se dosud viděl jenom párkrát. Během putování bude nucen prokázat jak fyzickou odolnost, tak přehodnotit vztahy ke svým nejbližším – a hlavně se postupně naučí vnímat sebe sama. Svěže psané vyprávění v ich-formě zaujme dospívající čtenáře, avšak jistou dávku poučení poskytnou i jejich rodičům.

Petra Braunová (1967) působila v různých povoláních, po roce 1989 mj. jako au-pair ve frankofonních rodinách. Tuto zkušenost ztvárnila v ceněném románu

pro mládež *Česká služka aneb Byla jsem au-pair* (2004). Poloha autentického vyprávění je vlastní i jejím knihám pro menší děti *Rošťák Oliver* (2003), *Rošťák Oliver a Marica čarodějka* (2013), *Kuba nechce číst* (2006), *Kuba nechce spát* (2013) aj. V příběhu *Ema a kouzelná kniha* (2010) navázala na tradici próz o sirotcích a oživuje hrdinčiny osudy fantastickými motivy.

Nikkarin (1987), vl. jm. Michal Menšík, je ve výtvarné oblasti samoukem. Uplatňuje se jako kreslíř a scenárista autorských komiksů, v posledních letech také jako výrazný ilustrátor knih a časopisů pro mládež – např. románu *Dračí polévka* (2011) Aleny Ježkové či povídkové antologie *Závrať* (2013). Vydal alba *130 – Odysea* (2009) a *130 – Hodní, zlí a oškliví* (2010). Podílel se rovněž na komiksovém albu *Ještě jsme ve válce* (2011), jehož příběhy zobrazují autentické osudy obětí nacistického a komunistického režimu v někdejším Československu.

LENKA BRODECKÁ HLEDÁ SE HVĚZDA

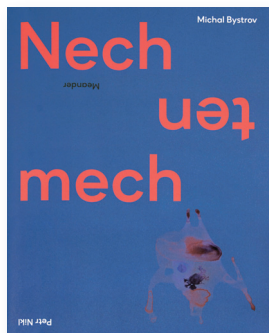
Ilustrovala Tereza Ščerbová
Brno, Host 2015, 232 stran
ISBN 978-80-7491-495-9
věk 7+

Na dnešní poměry výjimečná pohádková novela představuje novátorsky pojaté podobnosti o boji dobra se zlem. Princezna společně se svým otcem, osamocným králem, nachází naději v zářivé hvězdě, jež se v království zjevila v den matčina skonu. Jednoho dne tato hvězda zmizí a její ztráta nabývá hlubší rozměr – dokázala proměňovat zlé bytosti v kameny, které lidé nasypali do Dábelského kaňonu. Do země se vzápětí vrací temnota a vystupňuje se i zákeřnost některých obyvatel hradu, jejichž spády odhalí dva nedospělí hrdinové: princezna a nově přijatý kašpárek. Nad peripetiemi pohádky, v níž nechybí závěrečná napínavá bitva o záchranu království, se bude mladším školákům tajit dech. Přispívají k tomu i ilustrace Terezy Ščerbové, v nichž se prolínají perokresby s celostránkovými ilustracemi a jemně dotvářejí jeho melancholický nádech.

Lenka Brodecká (1972) absolvovala Vysokou školu finanční a správní a působí jako nakladatelská redaktorka, překladatelka a literátka. Dosud vlastním nákladem publikovala dvě knihy pro děti: sbor scénářů *Děti hrají divadlo* (2003)

a cyklus rozmarňných pohádek o trampotách exotické fauny *Pišťucha má problémy*. Kniha sice zůstala na chvíli mimo kritický kontext, ale stačila získat 2. místo v soutěži o Nejkrásnější českou knihu (2008, ilustrace Alžběta Skálková). Spolupracuje též s Českým rozhlasem (hry *Pomalů zavřít dveře*, *Tři u jezera*).

Tereza Ščerbová (1982) studovala na osravské SUPŠ a dále výtvarnou výchovu na Filozofické fakultě OU a ilustraci na VŠUP v ateliéru Juraje Horvátha. V rámci studia absolvovala stáž ve švýcarském Lucernu pod vedením Pierra Thomé. Spolupracuje mj. s časopisy *Živel* a *Host*, s nakladatelstvím Argo a výtvarnou školou Malvína. Její zasněné ilustrace k próze Marky Mikové *Škvíry* (2004) získaly Zlatou stuhu v kategorii knih pro starší děti a mládež.

MICHAL BYSTROV NECH TEN MECH

Ilustroval Petr Nikl
Praha, Meander 2015, 40 nečíslovaných stran
ISBN 978-80-87596-41-8
věk 5+

„V každém pravém muži je skryto dítě,“ postřehl na prahu moderny Nietzsche, „chce si hrát.“ A čeká na příležitost, až se zpoza bryndáků a plenek vynoří partner, se kterým si výlet do mechu rodné řeči užije nejlíp. Naše veršovaná tvorba pro nejmenší, v poválečném období zásadně pozvednutá Františkem Hrubínem a Jiřím Žáčkem, získala díky otcovství Michala Bystrova další hlas, který své potomky ubezpečuje, že náš svět je nejlepší z možných. S akvarely Petra Nikla se autorovy skladbičky, rýmovačky a další dětské etudy mění v náčrtník plný divotvorného zvířectva – „vidím ho jen já a ty / dospěláci nevnímají / kdo jim šlape na paty / kdo se skrývá za tramvají“ – a s prosvětleným veršem procházejí rajskou zahradou nesmýslu na cestě do zoo, metrem nebo do krajiny těsně před usnutím. Přesto básník posluchače připravuje na fakt, že zde číhají i hadi, protože leckterí potrhli braši nedostali do vinku dar se smát. Pak poznáme, k čemu je na světě blues, jenže zůstat svůj bude přesto prozíravější než mít strach.

Michal Bystrov (1979) studoval bohemistiku na FF UK a absolvoval VOŠ při Kon-

zervatoři Jaroslava Ježka. Prosadil se jako hudební kritik a publicista (*Lidové noviny*, *Hospodářské noviny*, Český rozhlas, *Respekt*, *Reflex* aj.), má bluesrockovou kapelu. Překládal monografie o Bobu Dylanovi, Paulu Simonovi, Tomu Waitsovi apod. Vytvořil oceňovanou knižní trilogii *Příběhy písní* (2009–2015). Vydal sbírky *Sebevražda čápem* a *Blues na rozcestí* (obě 2013) a jeho tvorba je zastoupena i v soudobých antologiích moderní české poezie.

Petr Nikl (1960), spoluzakladatel umělecké skupiny Tvrdohlaví a laureát Ceny Jindřicha Chalupeckého 1995, vystudoval pražskou AVU a věnuje se mnoha uměleckým formám od malby, přes loutkové divadlo až po hudební projekty. Plaše zasněné vidění světa vyzářil do autorových knih *Pohádka o Rybitince* (2001), *O Rybabě a mořské duši* (2002), *Lingvistické pohádky* (2006), *Záhádky* (Magnesia Litera za knihu roku 2008), *Přeshádky* (2010), *Divňáci z Njújorku* (2012) ad. Ve vzpomínkovém cyklu *Foukací povídky* (2013) se několikanásobný držitel Zlaté stuhly inspiroval hračkami své matky, výtvarnice Libuše Niklové.

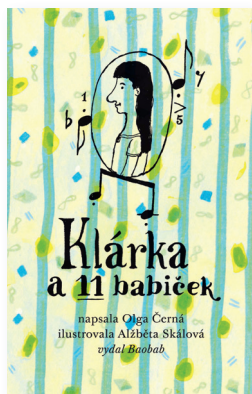
PAVEL ČECH VELKÁ KNIŽNÍ ZÁHADA

Ilustroval autor
Havlíkův Brod, Petrkov 2014,
80 nečíslovaných stran
ISBN 978-80-87595-35-0
věk 7+

Obrázkovou knihu-poklonu svým nejoblíbenějším titulům z klukovských let pojal kreslíř jako hold zlatému fondu dětské četby a snad i chutným sýrům. Úsměvná historka o chrabřém kocouru Alfrédovi z jednoho a o myšáku Kvidovi z druhého svazku, které se vedle sebe náhodou ocitly v polici, skrývá přímo detektivní hádanku: Kdo přemísťuje ilustrace odtud tam a zase zpátky? Spolu s vtipným rozuzlením se pátrači dočkají řady užitečných čtenářských tipů, neboť autor na jednotlivých dvoustranách vzdává poctu například ilustracím Karla Franty z komiksu *Malý Vinnetou* či klasické pohádky Josefa Čapka *Jak si pejsek s kočičkou dělali k svátku dort*. Vzhledem k Čechovým fantazijním východiskům se můžeme spolehnout na to, že výtvarník při volbě neopomene ani Foglarovy a Fischerovy *Rychlé šípy*, ani Riuvy a de Neuvilleovy rytiny z verneovky *Dvacet tisíc mil pod mořem*.

Pavel Čech (1968) je výtvarník-autodidakta, od roku 2004 působí ve svobodném povolání. Úspěch pohádky *O čertovi* (2002) ho podnítil k vytváření dalších autorských knih či komiksů pro děti

a mládež – mj. děl *O zahradě* (2005), *O klíči* (2007), *Tajemství ostrova za prkennou ohradou* (2009) nebo pásma *Dědečkové* (cena Muriel v kategorii Nejlepší kresba 2011). Poetickými ilustracemi doprovodil básnické sbírky Radka Malého *Listonoš vítr* (2009) a *Moře slané vody* (2013). Za komiks *Velké dobrodružství Pepíka Střechy* o chlapci ověřujícím si pouto přátelství získal Magnesii Literu 2013 v kategorii knih pro děti a mládež. Téhož roku vydal i komiksový cyklus *Dobrodružství Rychlé Veverky*.

OLGA ČERNÁ KLÁRKA A 11 BABIČEK

Ilustrovala Alžběta Skálová
Praha, Baobab 2015, 128 nečíslovaných stran
ISBN 978-80-7515-008-0
věk 8+

Knižka drobného formátu, vydaná ve čtyřech barevných provedeních obálky, přináší navzdory nenápadnému zjevu velmi barvitou novelu v dopisech. Tato korespondence se odehrává mezi dlouhodobě hospitalizovaným dědečkem Tomášem a vnučkou Klárkou a shrnuje roční pobyt holčičky u jedenácti „babiček“. Pestrý životní styl i mluva těchto známých či naprosto náhodných opatrovatelek vyvolává škálu překvapivých situací, v nichž není nouze o humor ani o situace k pádnému zamyšlení. Rozdíly mezi městským a venkovským prostředím jsou okořeněny nespoutanými představami a pohlednicemi malé pisatelky. Celý příběh rámcově sklene dívčino dvojí noční vystoupení v oboru klavírní hry – tato vášnivá záliba jí bude nakonec dopřána i v nové rodině. Ilustrace Alžběty Skálové podtrhují dětský výraz kreseb i koláží.

Olga Černá (1964), absolventka agronomie na Vysoké škole zemědělské v Praze, působila jako knihkupyně, lektorka a knihovnice. Publikovala v dětských časopisech *Mateřídouška*, *Sluníčko* a *Jonáš*, v současnosti bloguje pro týdeník

Respekt. Žije v jihočeském Nadějkově. Mezi nejvýraznější počiny kmenové autorky nakladatelství Baobab, spoluzakladatelky Nadace Miroslava Šaška a editorky vzpomínkového alba *To je M. Sasek* (2014) patří prózy *Kouzelná baterka* (Zlatá stuha 2004) a *Jitka a kytky* (2010, obojí s ilustracemi Michaely Kukovičové). Dar fantazie a snový svět přírodnin propojila v knihách *Poklad starého brouka* (2007) a *Z domu a zahrady* (2011).

Alžběta Skálová (1982) absolvovala VŠUP v ateliéru Juraje Horvátha a pokračuje v rodinné výtvarné tradici. Věnuje se knižní ilustraci, především pro menší děti. Její autorská kniha beze slov *Pěta medánek* se stala Nejkrásnější knihou roku 2009 a vyšla rovněž ve francouzském překladu. Za absolventský titul *Pampe a Šinka* (2010) získala cenu Magnesie Litera 2011. I její předešlá spolupráce s Olgou Černou (*Poklad starého brouka*) se setkala s příznivým ohlasem u čtenářské i odborné veřejnosti.

OLGA ČERNÁ TO JE PRAHA

Ilustrovala Michaela Kukovičová
Praha, Baobab 2015, 60 nečíslovaných stran
ISBN 978-80-7515-004-2
věk **5+**

Exilový tvůrce obrázkových knih pro děti Miroslav Šašek (1916–1980) byl sice křtěný Vltavou, ale doma se dočkal uznání až v našem století. Po vydání základního fondu průvodců po devatenácti světových metropolích, jimiž svého času bavit nejmenší všech kontinentů, se jeho praneteř Olga Černá – spoluzakladatelka nadace nesoucí výtvarnickovo jméno – rozhodla v duchu podmanivé šaškovské zkratky vytvořit též nikdy nenapsanou poctu Praze. Se zatoulaným pejskem Puntou a dvojicí skejtáků prozkoumává magii Matky měst způsobem, nad kterým zaplesá každý strukturalista: věnuje se jí pěkně po tématech. Michaela Kukovičová, jejíž vidění reality sestříhané do koláží prokládají naivistické kresby, opatřila hvězdnou slávu našeho hlavního města civilními konturami. Máme přece největší funkční světový hrad a mívali jsme i nejobludnější pomník Stalinovi, lezl tudy Kafkův brouk Řehoř Samsa, plaval tu Šemík, bloumal Golem a před sto lety se zde zrodil chlebiček.

Olga Černá (1964) – podrobněji na straně 6

Michaela Kukovičová (1968) vystudovala obor animace na VŠUP, kde v současnosti působí jako pedagožka v ateliéru ilustrace a grafiky. Zabývá se knižní a časopiseckou ilustrací, tvorbou krátkých filmů a videoklipů. Je několikanásobnou finalistkou oborových soutěží. Její koláže ve stylu poetismu a pop-artu přispěly např. k úspěchu hříčky *Kouzelná baterka* Olgy Černé (Zlatá stuha 2004), nonsensové knihy *Komínek & Budiček* (2007) Pavla Hrnčíře nebo cyklům pověstí *Prahou kráčí lev* (Nejkrásnější kniha 2008) a *Řecké báje* (Zlatá stuha 2009) Aleny Ježkové.

RADKA DRÁČKOVÁ ZANZIBAR JAK VYŠITÝ

Ušila autorka
Praha, Labyrint / Raketa 2015,
52 nečíslovaných stran
ISBN 978-80-86803-32-6
věk **7+**

Tropický ostrov Zanzibar u východoafrických břehů, jemuž mlsouni všech zemí vděčí za zásoby černého pepře, hřebíčku, muškátového květu a skořice, uhranul novou tvář na poli domácí autorské knihy natolik, že si jeho obyvatele přetvořila do podoby hadrových panáčků. Radka Dráčková sešpendlila a sešila ústřížky cestovatelských vzpomínek na to, jak se v tomto koutku Federativní republiky Tanzanie daří magii. Zatímco se tyto výjevy převtělují do bavlny, viskózy, lnu i stopové příměsi polyesteru (dodaného pro ladnější formu), levé části dvoustránek ve verších s elegantně proměnlivou metrikou komentují život domorodců ve vesničce Jambiani. Musejí si tu vystačit s omezenými zdroji pitné vody, bez elektřiny a s prostinkými metodami obživy, zato úsměvů a snů mají na rozdávání. Neotřelé pásmo korunuje čtvero bajek z prostředí, kde se chtě nechtě žije ze dne na den, protože čas se buď kdesi úplně zapomněl, anebo za-bloudil a chodí v kruzích tak jako u všech přírodních národů.

Radka Dráčková (1976), vl. jm. Ondráčková, vystudovala bohemistiku a romanistiku na PedF UK. Procestovala řadu zemí – do značné míry chudší části světa – a působila na dobrovolné misi rozvojové organizace Pro-Contact v Guineji. Cesty do východní Afriky spolu s vášní pro práci s textilem daly vzniknout poetické knize o tajuplných krásách ostrova Zanzibar, která je jejím autorským debutem.

JIŘÍ DVOŘÁK HAVĚTNÍK

Ilustrovala Daniela Olejníková
Praha, Baobab 2015, 70 stran
ISBN 978-80-7515-019-6
věk 8+

Další ilustrovaná encyklopedie z pera zkušeného popularizátora přírodních krás Jiřího Dvořáka coby volné pokračování úspěšného *Rostlinopisu* znovu vychází z výhod uměleckonaučného principu. Příběhy málo zářných reprezentantů živočišné i rostlinné říše mohou být velice dobrodružné, nekulí přímo překvapivé. Mírumilovnější organismy – jako třeba žížaly – pečují o vyrovnaný ekosystém země, kdežto armádně organizované roje hmyzu, virů či všelijakých parazitů otravují životy různých souputníků od příčinlivých včel (kleštěk) až po takzvaného „pána tvorstva“ (veš). Titul, podobně jako jeho předchůdce vybavený didaktickým aparátem hádanek pro zaujatého školáka, provázejí kresby Daniely Olejníkové, již není cizí přiměřená nadsázka. Celek se tak může stát vyhledávanou knihou pro pobavení celé rodiny.

Jiří Dvořák (1970) vystudoval Českou zemědělskou univerzitu v Praze a pracuje jako šéfredaktor časopisu *Naše krásná zahrada*. Vydal knižky *Slepice a televize* (2003), *Zpátky do Afriky!* (2005) a *Minimax a mravenec* (2009). V těchto autor-

ských pohádkách zprostředkovává čtenářům mladšího školního věku poznání přírodních jevů a úkazů. Vynálezavá encyklopedie *Rostlinopis* (s ilustracemi Alžběty Skálové) byla nominována na Magnesii Literu 2013. Kritiku zaujal i jeho poetický soubor *Jak zvířata spí* (2014).

Daniela Olejníková (1986), slovenská malířka a ilustrátorka, vystudovala bratislavskou VŠVU, obor malba a jiná média. Od roku 2005 se zúčastňuje mnoha výstav a dvakrát získala ocenění v soutěži o Najkrajšie knihy Slovenska. Ilustrovala mj. knihu *O basetovi, ktorý neznášal mlaskanie* (2009) Mira Čárského, *La casa del fiore volante e altre fiabe* (2010) Renaty Franky Flamigni, surreálnou frašku *V melónovom cukre* (2011) Richarda Brautigana a dystopickou trilógii *Spící město* Martina Vopěnky (2011–2013).

PETRA DVOŘÁKOVÁ FLOUK A LÍLA – DOBRODRUŽSTVÍ Z MRAKODRAPU

Ilustrovala Kateřina Hikadová
Brno, Host 2015, 104 stran
ISBN 978-80-7491-505-5
věk 6+

Přehledný příběh Flouka a Líly – rozsa- hem i tématem určený začínajícím čte- nářům – těží z přátelství oživlé podoby počítačové myši a kocoura z vedlejší kanceláře, nadaného do jisté míry čaromocnými schopnostmi. Hrdinové patří dvěma dospělým manažerům z mrako- drapu, kteří také prožívají své touhy a trápení, při nichž jim hektické zaměst- nání rozhodně na klidu nepřidává. Spo- lečné dialogy a hrátky myši Líly a kocou- ra Flouka nenásilně pomáhají dítěti rozlišovat iluzi virtuálního světa od světa reálného. Autorka se tvořivě vyrovnává s dětskou fantazií a přirozenou touhou po poznání kouzel současných techno- logií, za nimiž se však skrývá nejedno úskalí. Výsledkem je zábavný, smyslný a výtvarně atraktivní příběh, jakých se v soudobé české literatuře pro děti najde jen poskovnu.

Petra Dvořáková (1977) vystudovala střední zdravotnickou školu a poté filo- zofii na MU v Brně. Krátce pracovala ve zdravotnictví, nyní působí jako publicist- ka a manažerka. Už za svůj debut – sou- bor rozhovorů *Proměněné sny* (2007), jenž vzbudil živý zájem úvahami na téma

iluzí a deziluzí z víry – získala cenu Magnesie Litera za publicistiku. Roku 2009 vydala knihu *Já jsem hlad*, v níž vylicila vlastní zápas s mentální anorexií jako „hledání, cestu a návrat k ženské duši“. První próza pro děti nazvaná *Julie mezi slovy* ji vynesla Zlatou stuhu 2014.

Kateřina Hikadová (1989) absolvovala ateliér grafického designu na brněnské FAVU; zde rovněž navštěvovala typogra- fický ateliér, který inspiroval její bakalář- ský projekt *Papíři* (vybrán mezi nejlepší absolventské práce roku 2013). Prosazu- je se jako ilustrátorka, grafická designér- ka a lektorka workshopů v oblasti výtvar- né a filmové výchovy.

DANIELA FISCHEROVÁ POHORŠOVNA

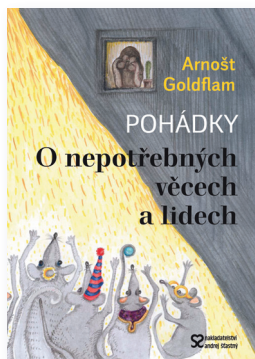
Ilustrovala Jitka Petrová
Praha, Mladá fronta 2014, 120 stran
ISBN 978-80-204-3270-4
věk 8+

Autorská pohádka oceněná Zlatou stuhou v kategorii beletrie pro děti vychází ze soudobé popularity historek ze škol čar a kouzel, avšak dovozové vzory žánru fantasy přetváří komickým přetvářením znamének ve stylu proslulé Saxany. V zemi hrůzovládneho Krutohla-va totiž existuje kárné zařízení pro nepřizpůsobivé zástupce říše strašidel, kteří projevují sklony lidem neškodit, ba jsou všelijak trapně měkkosrdcí. Pokud bič Zloberty Škudibertové nezakročí včas, mohli by se z nich klidně stát lékaři bez hranic nebo slepčítí psi. Dokážou se ale v pohoršovně včas přizpůsobit? Pouze nenápadný chlapec Sudiček z titulu svého vědeckého nadání tuší, jak se ten nepořádek semlel. Suverénní jazyk Daniely Fischerové podpořený situačním humorem, příjemnou porcí rozjivenosti i dynamickými ilustracemi Jitky Petrové dove- de mladší školáky k ujistění, že náš svět je se světem kouzelných bytostí nejlepší smířit k obapolnému prospěchu.

Daniela Fischerová (1948), absolventka dramaturgie a scenáristiky na pražské FAMU, se prosadila zejména jako autorka divadelních a rozhlasových her – k jejím

nejvýraznějším počínům patří *Hodina mezi psem a vlkem* (1979), *Velká vteřina* (1991), *12 způsobů mizení* (2008) a *Ne- vděčné děti* (2010). Ve tvorbě pro děti zaujala nejen soubory pohádkových adaptací *Duhové pohádky* (1982 a 2003) či *Kouzelná lampa* (2010), ale i příběhem z léčebny (*Lenka a Nelka neboli Aha*, 1994). Nejmenším nejnověji věnovala básnickou sbírku *Tetovaná teta*.

Jitka Petrová (1975) vystudovala obor animace na VŠUP a věnuje se grafice, knižní ilustraci a webdesignu. Za dopro- vod výboru z české poezie 20. století *V Tramtárii, tam je hej* (2004) získala Zla- tou stuhu. Za počítačovou hru pro knihu *Krtčí výlety* (2006, s Janem Hlaváčem) obdržela Cenu Josefa Hlávky a byla no- minována do videňské soutěže Top Ta- lent. Její hravý rukopis se uplatňuje v řadě prací pro nejmenší, od leporela Jiřího Žáčka *O odvážném autičku* (2008), přes uměleckonaučné projekty (*Můj první slovník českého jazyka*, 2008) a až po dvě večerníkové série o Bertě a Ufovi (2007–2010, knižně 2014, s Mi- roslavem Adamcem).

ARNOŠT GOLDFLAM POHÁDKY – O NEPOTŘEBNÝCH VĚCECH A LIDECH

Ilustrovala Petra Goldflamová Štětínová
Zvole u Prahy, Nakladatelství Andrej Štastný
2014, 96 stran
ISBN 978-80-86739-60-1
věk 8+

Zážitek vyzrálého otcovství, věkové od- povídající spíš hravému nadhledu dě- dečka, vede výraznou osobnost české tragikomedie k modelování autorské po- hádky v osobitý útvar, v němž se folklor- ní základy prolínají s principy židovské grotesky. Laskavá ironie a odzbrojující absurdno se v cyklu čtrnácti Goldflamo- vých drobnůstek setkávají s vědomím, že lidé a věci kolem nás jsou omezení konečností, a přesto nepatří do šrotu, neboť po splnění role mají ještě recyk- lační kouzlo. Ať už se autor zabírá vy- hozeným vánočním stromčkem, po- rouchanými hodinkami či jablečným ohryz- kem, ať si bere na paškál lenivého mládence nebo vysloužilého vojáčka, ať mu utkví zrak na včerejších novinách, leklé rybě, ba i na hovinku ležícím přes cestu, ponoukají ho ta setkání k dumkám ve stylu werichovské škatulky nadepsané „Provázky krátké – k nepoužití“. Ale kde- že k nepoužití. I všehochuť zdánlivých nepotřebností je pro život nesmírně dů- ležitá, zvlášť není-li s ní nouze o nevy- zpytatelné zákruty vypravěčova projevu.

Arnošt Goldflam (1946), dramatik, scenárista, režisér a herec, absolvoval brněnskou JAMU, kde nyní vyučuje. V letech 1978–1993 profiloval poetiku HaDivadla, v jehož hrách propojoval mýtus s realitou a tragédií s absurdem. K jeho výrazným počínům patří hry *Jeden den*, *Biletárka* (obě 1983), *Písek – tak dávno* (1988) a *Já je někdo jiný* (2003). Moderátor dětských televizních pořadů hrál v mnoha filmech (např. *Lotrando a Zubejda*, *Něžný barbar* aj.). Nezastupitelnou roli otce ve výchově dítěte obhazuje mj. v pohádkových cyk- lech *Tatínek není k zahoezení* (Magnesia Litera 2004) a *Tatínek 002* (2006).

Petra Goldflamová Štětínová (1970) vy- studovala scénografii na pražské DAMU. Kromě jevištní výpravy navrhuje pro divadla v Praze, Hradci Králové a Brně i kostýmy a zabývá se grafickým designem. Spolupracuje s režiséry Vladi- mírem Morávkem, bratry Formanovými nebo se svým manželem Arnoštem Goldflamem. Vedle knih se superhrdinou Tatínkem ilustrovala např. jeho soubor pohádek *Sny na dobrou noc* (2012).

ONDŘEJ HORÁK

PROČ OBRAZY NEPOTŘEBUJÍ NÁZVY

Ilustroval Jiří Franta
Praha, Labyrint / Raketa 2015, 96 nečíslovaných
stran + rozkládací předsádka s časovou osou
ISBN 978-80-86803-28-9
věk 10+

Jednou o víkend Ema a Mikuláš díky prarodičům zjistí, že slovem „galerie“ se neoznačují pouze soudobé chrámy konzumu, nýbrž i přívětivé instituce připravené na vrozenou dětskou chuť se ptát, pátrat, přemýšlet. Vítězně knize výročního zápolení o Magnesii Literu a Zlatou stuhu v příslušných kategoriích se s přispěním dialogické prózy proložené napínavým komiksem povedlo změnit výstavní prostory v nespoutané hřiště, kde se odehraje mnoho dobrého pro polidštění strašáka zvaného „moderní umění“. Zkušený popularizátor a výrazný protagonista komiksové scény propojili v půvabné zkratce uměnovědnou debatu s lehkou parodií a přímým přenosem z loupeže, k níž se čtyřlenná výprava nachomýtna a v níž nejde o nic menšího než o bájný obraz *Černý čtverec* Kazimíra Maleviče. Na základě doprovodných informací shrnujících hlavní osobnosti, směry, přístupy, techniky malby a taky nejslavnější galerijní loupeže si starší školáci utvoří plastický obrázek o tom, proč si tolik ceníme originálu i originality, s níž nám umělci zprostředkovávají své vidění světa.

Ondřej Horák (1976) vystudoval scénografii a teatrologii na DAMU a s popularizací současného výtvarného umění mezi dětmi, rodiči, seniory, nevidomými i osobami ve výkonu trestu má četné zkušenosti jako lektor a metodik. Spolupracoval mj. s Národní galerií, Galerii Středočeského kraje, Moravskou galerií a Slovenskou národní galerií. Provozoval vlastní galerii Benzinka (2006–2010, s M. Sybolovou) v prostorách bývalé čerpací stanice poblíž Slaného. V současnosti vytváří doprovodný program Ceny Jindřicha Chalupceckého pro mladé umělce do 35 let a je spolupracovníkem galerie tranzitdisplay.

Jiří Franta (1978), člen výtvarné skupiny Rafani, absolvoval AVU a vyučuje na brněnské FAVU. Zabývá se malbou, instalacemi, video artem a street artem. Zakladatel galerie ETC (2004–2010), spoluzakladatel komiksového časopisu *KIX* a několikanásobný finalista Ceny Jindřicha Chalupceckého vystavoval doma i v zahraničí. Obvykle tvoří v tandemu s kolegou Davidem Böhmem (např. autorská kniha *Nulla dies sine linea*, 2012).

TEREZA HORVÁTHOVÁ

RYBIČKA

Ilustrovala Eva Volfová
Praha, Baobab 2014, 88 nečíslovaných stran
ISBN 978-80-87060-99-5
věk 5+

Miniaturní akvarijní rybička, pořízená náhradou za tatínkovu vysněnou velrybu, je stvoření kouzelné, a přitom ani nemusí bůhvíjak hnout ploutví. Když totiž opustí svůj stísněný skleněný příbytek a začne se venčit v prostoru vany, stává se rázem cvičenou společnicí s autoritou mistra plavčíka, jelikož příměje nukleární rodinu z tohoto komiksového příběhu slovníkového formátu stát se i rodinou vodomilnou. Každý z jejích členů s ní v koupelně pobývá rád: rybička u nich plní taky úlohu skřítky hospodářčička a průvodce podvodním světem, v němž se může každý koupající na chvíli po libosti zasnít. A v neposlední řadě toto subtilní vyprávění o podílu vody na domáci pohodě nenásilně poukazuje na to, že při koupání se stud nenosí – vždyť nahota je stav přirozený a právě z tohoto žívu jsme před miliony let nazí vzešli.

Tereza Horváthová (1973) vystudovala romanistiku na FF UK a je spolumajitelkou rodinného nakladatelství Baobab. Věnuje se próze, poezii, scenáristice a publicistice v časopisech *Baoplán*, *Souvislosti*, *Babylon* a *Revolver Revue*. Je mj. spoluautorkou povídkového cyklu

Max a Saša aneb Zápisky z našeho domu (2009, s manželem Jurajem Horváthem) a dendrologického pásma *Stromovka aneb Abeceda vzácných či všelijak nádherných stromů* (2010, s Jiřím Dvořákem). Podle její prózy *Modrý tygr* (2005, Zlatá stuha v kategorii Krásná kniha jako celek) byl natočen stejnojmenný koprodukční film (2011, režie Petr Oukropec).

Eva Volfová (1979), absolventka ateliéru textilní tvorby na VŠUP, se zaměřuje na kresbu, grafiku, textilní koláž, výšivky a kombinované techniky. Kmenová ilustrátorka Baobabu se podílela na kolektivním projektu *12 nejmenších pohádek* (2011). V poslední době zaujala vyšíváními kreacemi ke knize *Z domu a zahrady* (2011) Olgy Černé. S Terezou Horváthovou spolupracovala už na knize *Kočka z kávové pěny* (2006, 3. místo ve výroční soutěži o Nejkrásnější českou knihu).

JIŘÍ KAHOUN CO SE ZDÁ MEDVĚDŮM

Ilustroval autor
Praha, Knižní klub 2015, 112 stran
ISBN 978-80-242-4864-6
věk 5+

Kdyby se pořádala anketa, která lesní zvířata inspirovala nejvíc knih pro děti, s přehledem by ji vyhráli medvědi. Po příhodách „včelích medvídků“, kteří se též stali loutkami z populárního večerníčku, Jiří Kahoun sepsal – a dokonce i vlastnoručně ilustroval – příběhy skutečných medvědíků brášků Pupíka a Bříška a jejich blízkých. Předškolní čtenáři si s nimi připomenou důvěrné známé situace, kdy hrdinové vypomáhají okolo chalupy nebo se sběrem lesních plodů, na jejichž konzumaci se poté s vervou podílejí. Brundibáská drobotina se stejně jako její publikum současně učí základním dovednostem a zažívá drobné radosti i strasti až do chvíle, kdy příroda zavelí uložit se k zimnímu spánku. Kniha sálající rodinnou harmonií potěší vlídným tónem a pochopením pro občasné malé nezbednosti.

Jiří Kahoun (1942), původním povoláním umělecký kovář a kameník, patří k nejzkušenějším tvůrcům pro děti v nejstarší spisovatelské generaci. Spolupracoval dlouhodobě s časopisem *Sluníčko*. Začal jak svým debutem *Pískací kornoutek* (1984), tak další desítkou titulů pro menší

čtenáře (např. *Štěstíčko a kocouří dědeček*, 2009). Podle jeho námětů byly natočeny oblíbené seriály *Příhody včelích medvídků*, *Včelí medvídci od jara do zimy*, *Jak se mají včelí medvídci?* (knižně 1992, 2005 a 2009; ilustrace a loutky Ivo Houf) či *Toronto Tom, kocour z Ameriky* (knižně 1993, ilustrace Jitka Walterová). Pozoruhodně ztvárnil i vyprávění o kouzlech železniční (*O mašinkách – Pohádky na kolejích*, 2007) a letecké dopravy (*O létajících strojích – Pohádky z povětří*, 2013). V roce 2013 obdržel Zlatou stuhu za celoživotní přínos literatuře pro děti a mládež.

KOLEKTIV AUTORŮ VEČERNÍČKŮV POHÁDKOVÝ ŠPALÍČEK

Ilustroval kolektiv autorů
Praha, Česká televize – Edice ČT 2015,
448 stran
ISBN 978-80-7404-154-9
věk 4+

Když se přesně před padesáti lety na obrazovce ČST objevil chlapec v papírové čepici, asi málokdo v napjaté situaci věřil, že se večerníčkové seriály na dobrou noc stanou v Československu a později i v obou samostatných republikách takovým fenoménem. Jejich tematická a výtvarná škála je navýsost pestrá. Zahrnuje nejen adaptace starších pohádkových textů (Nauman, Nepil, Lada, Plachta, Poláček, Vančura aj.), ale i animované projekty vytvářené už souběžně pro televizní uvedení (Čtvrťkův a Pilařův *Rumcajs*, Čechův a Šalamounův *Maxipes Fík* apod.) Z nových tvůrců je ve výběru nejpočetněji zastoupen milovník živé přírody Václav Chaloupek a přibývá i rozverných féerií. Vedle soupisu autorů předloh, scenáristů, výtvarníků a režisérů uvádějí podrobné kredity svazku i jména kameramanů, autorů hudby a herců v roli vyprávěčů.

kolektiv autorů: Miroslav Adamec, Jan Balej, Lubomír Beneš, Ivan Binar, Rudolf Čechura, Václav Čtvrtek, Edgar Dutka, Stanislav Havelka, Václav Chaloupek, Petr Chvojka, Vladimír Jiránek, Anna Jurásková, Olga Kafková, Jiří Kahoun,

Martina Komárková, Libuše Koutná, Pavel Koutský, Marie Kšajtová, Marie Kubátová, Josef Lada, Josef Lamka, Hana Lamková, Miloš Macourek, Jiří Munk, Alena Munková, Milan Nápravník, Pavel Nauman, František Nepil, Jaroslav Pacovský, Cyril Podolský, Karel Poláček, Vlasta Pospíšilová, Irena Povejšilová, Eva Povondrová-Nývltová, Jindřiška Ptáčeková, Jan Smolík, Klára Smolíková, Ludvík Středa, Jiřina Středová, David Sůkup, Emil Šaloun, Jiří Šebánek, Milan Šebesta, Božena Šimková, Marie Šolleová, Ljuba Štíplová, Šárka Váchová, Jaroslav Vidlař, Karel Vlček, Jindřich Vodička.

kolektiv výtvarníků: Jan Balej, Luděk Bárta, Adolf Born, Barbora Dlouhá, Gabriela Dubská, Lubomír Dušek, Helena Dušková, František Freiwilg, Ivo Houf, Radek Houf, Jarmila Houřová, Jaromír Gál, Vladimír Jiránek, Josef Lada, Jiří Kalousek, Milan Lesiak, Věra Marešová, Zdeněk Miler, Jitka Petrová, Radek Pilař, Vladimír Renčín, Zdeněk Smetana, Antonín Stoják, Milada Sukdoláková, Eva Sýkorová-Pekárková, Jiří Šalamoun, Ivo Šedivý, Jan Trippmann, Šárka Váchová, František Vystrčil, Jitka Walterová.

MARCELA KONÁRKOVÁ

GALERIE ANEB ARTUROVO DOBRODRUŽSTVÍ

Ilustrovala autorka
Praha, Meander / Národní galerie v Praze 2015,
20 nečíslovaných stran + sešit v papírovém
kufříku
ISBN 978-80-87596-46-3 (Meander)
ISBN 978-80-7035-577-0 (Národní galerie
v Praze)
věk **7+**

Další výlet do galerie – tentokrát v podání Marcely Konárkové – sází na interaktivní rozhovor s uměním hned ve dvou polohách. Hlavní titul v pevných deskách připomíná obsáhlé leporelo s posuvnými prvky umožňujícími měnit podobu obrázů. Navíc je do soupavy vložen i pracovní sešit, který čtenáře přímo vybízí k rozličným aktivitám. A o čem tento umělecký kufřík vypovídá? Okatý průvodce Artur v bílém plášti si hová na obraze neznámého mistra, jenž však do slavné galerie očividně nepatří. Jelikož je vystaven posměškům návštěvníků, vydává se na cestu po významných plátnech, chvíli si v nich pobude a při té příležitosti poukáže na typická témata a mališské směry. Poznáme s ním třeba duhovou krajinu Františka Kupky, kubistickou ženu v křesle s knihou od Emila Filly, balony Kamila Lhotáka nebo snový svět malířky Toyen. Komplet zprostředkovává první kontakt s předními díly českých tvůrců doslova všemi smysly, a podněcuje tím žádoucí kreativitu našich nejmenších.

Marcela Konárková (1988) absolvovala obor ilustrace a grafický design na Fakultě designu a umění Ladislava Sutnara v Plzni. Věnuje se knižní ilustraci zejména pro dětské čtenáře, vytváření interaktivních knih a volné tvorbě. Svými ilustracemi přispěla do trilogie *Pověsti z míst tajemných i kouzelných* (2013). Jako nápaditě autorské knihy pojala i publikace *Naše Choceň, nevšední procházka městem* (2012), *Ladislav Sutnar – inspirace dětem* (se Stevem Hellerem) a interaktivní e-knihu *Chrobákovy trampoty* (obě 2015).

ROBIN KRÁL REKOMANDO

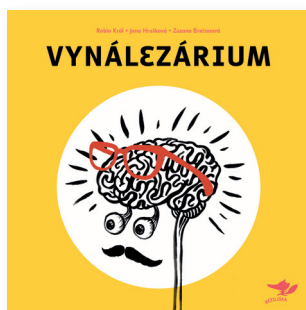
Ilustrovala Nikola Logosová
Praha, Běžíliška 2015, nestránkované leporelo
ISBN 978-80-906112-6-9
věk **4+**

Veršovanému leporelu pro nejmenší objevitele poetických krás mateřštiny nezbyvá zprvu nic jiného než zbrzdit půl zeměkoule, poněvadž musí vystopovat kluky Vašíka a Vašíka na letním táboře. Když se ukáže, že jejich indiánské loviště v prostoru Malé Ameriky není za mořem ani v indické džungli, může ke slovu přijít naléhavý obsah dopisu od babičky. Je zapotřebí vypátrat dárek od pradědečka, který na tomž táboře přesně před půl stoletím coby dívka zapomněla. Trojici indicií a zároveň pomůcek tvoří bublifuk, láhev minerálky a autorův oblíbený netopýr. A pokud je tajemkou skautskými mýty opředené a nešťastně zapikolované létající kolo, jistě se dá s přehledem zodpovědět i otázka mimo soutěž: Jakého slavného příbuzného měl asi kdysi rod těchto pravověrných táborníků?

Robin Král (1981) absolvoval estetiku na FF UK a scenáristiku na VOŠ při Konzeruatorii Jaroslava Ježka, kde nyní působí jako pedagog. Zaměřuje se především na poezii pro nejmenší. Svět dětských tužeb a fantazií zachytil v poetických pásmech *Šimon chce být krotitelem*, *Z Kroměříže do Paříže* (obě 2011) a v netopýří hříčce

Ferdinande! (2013, Zlatá stuha za ilustrace). Krom toho vytváří či překládá písňové texty: spolupracuje mj. s Divadlem Spejbla a Hurvínka (hry *Hurvínek mezi osly*, *Jak s Máničkou šli všichni čerti*) a kapelou Toxique.

Nikola Logosová (1992) studuje obor ilustrace na VŠUP a je členkou hudebního dua Gauner. Věnuje se komiksu, grafice, plakátu a tvorbě šperků. S Robinem Králem výtvarně spolupracovala už na knížce *Pohádka o Opuštěném* (2014). Se spisovatelem Markem Šindelkou spolupracovala na komiksu *Jaro* (2014) a vytvořila i vlastní obrazovou verzi (2012) románu Ladislava Fukse *Pan Theodor Mundstock*.

ROBIN KRÁL

VYNÁLEZÁRIUM

Ilustrovala Jana Hrušková
Praha, Běžíliška 2015, 140 stran
ISBN 978-80-906112-1-4
věk **10+**

V místech, kde se před třemi lety zastavil *Poetický slovníček dětem v příkladech* od Radka Malého, se průvodcovského žezla ujímá další projekt popularizující poezii v očích dětí školou povinných. V deseti výletech do pokročilejších básnických forem poodhaluje Robin Král poklady epochy, v níž byl básník ještě uznáván jako poslední instance v otázkách krásy. Ať zabrousí do Středomoří za kořeny sonetu, rondelu či villonské balady, ať se potměšile culí v pětiverších irského limeriku, nebo ukazuje, jak postupují arabský gazel či malajské pantum, vždy jsou předloženy etudy na dané veršové schéma výrazně hudební i hravé. Zásluhou ilustrací Jany Hruškové, jejichž vtip vrcholí v sekci dálněvychodních kaligramů, a díky typografii Zuzany Brečanové se tento básnický bedekr skládá v celek stejně vynalézavý jako jeho další záměr. Třebaže se už na hony vzdálil tématům, o nichž pěl středověcí trubadúři okouzlení krásou dam, oslavuje tvořivý um, který dal lidstvu rentgen, kostkový cukr i lyžařský vlek, otvírák, žárovku, motor... A v neposlední řadě nástroj, bez něhož se poezie neobejde: písmo.

Robin Král (1981) – podrobněji na straně 12

Jana Hrušková (1985) absolvovala VŠUP v ateliéru filmové a televizní grafiky a také stáže na uměleckých školách v Marseille a Záhřebu. Věnuje se převážně animované tvorbě – spolupracovala např. s písničkářkou a scenáristkou Karolínou Kamberskou a s magazínem pro začínající umělce *Komfort Mag*. Experimentuje však i s fotografií, prostorovými objekty a technikami šití. Jako ilustrátorka děl pro děti a mládež se představuje poprvé.

RUDOLF KRÁL

EMA A PUSINKOVÝ LUPÍČ

Ilustroval Lukáš Urbánek
Praha, Mladá fronta 2015, 168 stran
ISBN 978-80-204-3358-9
věk **5+**

Osmileté Emě vrtá hlavou, kam se poděly někdejší něžnosti mezi tatínkem a maminkou, a je odhodlaná přijít věci na kloub s podobným zápallem jako kupříkladu mladistvá pátračka z povídky Jana Procházky *Naše bláznivá rodina*. Pod dohledem sympatické babičky zbožňující tanec a Franka Sinatru a za asistence bláznivé slečny motorkářky holčička záhy zjistí, že u nich v domě za noci řádí nesmělý samotář pan Vincent a krade šťastnějším sousedům pusinky, jež by si jinak dali. Hřejivé a po všech stránkách barvitě vykreslené vyprávění pro společné čtení dětí a rodičů připomíná, že společlivým lékem na osamění je láska, jenže tu už ze samé podstaty nelze získat bez vlastního přičinění. Musíme si ji nejen vybojovat – ideálně v množství, které může Vincentovi věnovat paní Vilma Vichřice, výrazná osobnost formátu XXL –, ale taky o ni musíme pečovat a ochraňovat ji před těmi, kdo by si na ni brousili zuby.

Rudolf Král (1972) vystudoval scenáristiku a dramaturgii na FAMU, poté vedl filmový časopis *DVD Movie*. Scenáristicky se podílel na několika dokumentárních

i hraných seriálech. Po narození dcerky ho začala přitahovat tvorba pro děti. V leoporelu *Ema litá* (2011), vytvořeném jako charitativní projekt pro občanské sdružení Caballinus, ji obsadil do hlavní role příběhu o divence, která rodičům uletí z pouti a je zachráněna neohroženým koníkem. Příběh *Ema a pusinkový lupič* je jeho druhou knihou pro nejmladší čtenáře.

Lukáš Urbánek (1973) absolvoval obor filmová a televizní grafika na VŠUP. Zabývá se filmovou animací (mj. obrazové předěly televize Prima Cool), pravidelně spolupřádá komiksové dílny a podílí se na babypunkovém projektu Kašpárek v rohlíku (*Postřelená kniha*, 2013). Kromě soustavné tvůrčí spolupráce s básničkou Miladou Rezkovou (*Doktor Racek jede na prázdniny, Doktor Racek na horách, Babočky, Hurá na kajak!*), za kterou byl v letech 2008–2012 odměněn třemi Zlatými stuhami, doprovodil soubor japonských kaidanů *Strašidelný chrám v horách* (2009) nebo *Komiksovou etiketu* (2011) Ladislava Špačka. S komiksem *Adamův deník* zvítězil v soutěži o Nejkrásnější českou knihu 2007.

MILOŠ KRATOCHVÍL

ZAJATCI STŘÍBRNÉHO SLUNCE

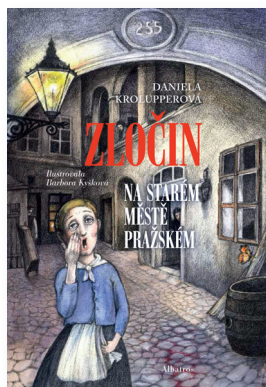
Ilustrovala Iku Dekune
Praha, Triton 2015, 98 stran
ISBN 978-80-7387-581-7
věk 6+

Překvapivě vyznívající próza z pera ostříleného tvůrce nás chvíli ponechává v nejistotě, jaký žánr – a ještě k tomu pro nejmenší čtenáře – tentokrát vytvořil. Variace na dystopii si zkouší představit, co by se stalo, kdyby se kulisy akčních počítačových her zhmotnily v realitu. Šestiletý Marek žijící v blízké budoucnosti dostává od otce DVD s hrou Město (nad nímž se tyčí Hrad) a ponoří se do ní s vervou. Podaří se mu Město zlikvidovat a zachovat si přitom i nějaký ten život, byť ho rodinní příslušníci nejednou krotí, že hry se neprovazují pro radost ze zabíjení. Ve snu se pak ocitá v jeho sutinách a průvodcem je mu hoch, kterého zasáhl třemi ranami. Jako pachatel těchto ruin je Marek donucen přemýšlet nad způsobenou spouští i nad kotoučem stříbrného slunce, jež vyjde nad znovu postaveným Městem a klade dětem i dospělým znepokojivou otázku, kde končí hranice virtuálna. Půvabné ilustrace Iku Dekune plasticky uchovávají dětské představy.

Miloš Kratochvíl (1948) studoval žurnalistiku na UK, působil jako redaktor týdeníku *Stadion* a televizní scenárista. Tvor-

bě pro děti a mládež se začal věnovat po roce 1989: píše prózu, poezii, písňové texty, pohádky. Realizoval četné scénáře k pohádkám a seriálům (*Čaroděj z nufokovacího stromu*, knižně 2008), podílil se na televizním pořadu *Kouzelná školka*. V knize *Modrý Potouch* (Zlatá stuha 2010) vystupují zvláštní bytosti s trumpetkovým „našeptávadlem“, jejichž působení je podobné jako v mnoha autorových knihách značně rozverně. Neméně přitažlivá je i jeho pentalogie *Pachatelé dobrých skutků* (2009–2012).

Iku Dekune (1969) absolvovala obor grafika na Musashino Art University v Tokiu a od roku 2002 žije se svým mužem v Praze. Je rozkročena mezi evropskou kulturou a principy japonského umění, za což se dočkala ocenění i na mezinárodním poli. Za ilustrace k pohádce *Das Meerhäschen* bratří Grimmů získala Grand Prix 2003 na Bienále ilustrací Bratislava, za doprovod k *Divokým husám* (česky pod názvem *Divoké labutě*) Michaila Bulatova získala cenu Nejkrásnější kniha Japonska 2005.

DANIELA KROLUPPEROVÁ

ZLOČIN NA STARÉM MĚSTĚ PRAŽSKÉM

Ilustrovala Barbora Kyšková
Praha, Albatros 2014, 144 stran
ISBN 978-80-00-03792-9
věk 10+

Historická detektivka pro zvědavé děti se objevuje na knihkupeckých pultech poměrně výjimečně, ačkoli může být pojata jako vděčná pragensie. Jako východisko pro tuto staropražskou zápletku autorce posloužil známý obraz Jakuba Schikanedera *Vražda v domě*, za oním účelem umně zasazený do ilustrací Barbory Kyškové. Malý Jakub ve vzpomínce přihlíží tragickému pádu dívky z pavlače, celý rozrušený se vrací domů a hrůzný výjev mu doživotně uvízne v paměti. Mezitím komisař Zastávka povolává k výslechu řadu svědků, a tak před čtenářstvem defilují osobnosti, které se v poslední třetině předminulého století podílely na společenském dění poněkud upozaděné metropole. Reálné postavy a události dokázala Daniela Krolupperová do textu vkomponovat nenásilně, a tudíž se školáci v příběhu oceněném Zlatou stuhou kromě rozuzlení případu dozvědí i okolnosti, za nichž zmizely tělocvičná jednotka Sokol nebo první dívčí gymnázium Minerva.

Daniela Krolupperová (1969) vystudovala severské jazyky na FF UK a filologickou specializaci promítá i do tvorby pro nej-

menší, např. v knize *Draka je lepší pozdravit* (2009). Pohádkové příběhy *Zuzanka* (2005), *Sedmilhář Josífek* (2008) a *Josífkův pekelný týden* (2010) věnovala začínajícím čtenářům, pro něž vytváří i texty lepoporel. Je spoluautorkou monumentální encyklopedie *Historie Evropy* (2011, s Renátou Fučíkovou; Zlatá stuha). Tradici uměleckonaučné prózy rozvíjí rovněž série naučných pohádek *Zákeřné keře* (2010), *Rybí sliby* (2011) a *Mizící hmyzíci* (2013), ilustrované Evou Chupíkovou.

Barbora Kyšková (1954), absolventka AVU, se věnuje volné tvorbě, restaurátorství a výrobě divadelních kulis. V oblasti knižní ilustrace pro děti se zaměřuje na žánr fantasy, o čemž vypovídají výtvarné kreace ke knihám *Hodinový strojek* Philipa Pullmana, *Kronika Prydainu* Lloyd Alexandra nebo k modernímu českému vydání pohádkového románu *Ronja, dcera loupežníka* Astrid Lindgrenové (2007).

MARTIN KUBÁT

PŘED PŮLNOCÍ 1, 2

Ilustroval autor
Praha, Arbor vitae 2014, dva sešity s perforovaným spojem, celkem 40 nečíslovaných stran
ISBN 978-80-7467-073-2
věk **5+**

JAN LAŠTOVIČKA

ABECEDA (Z) MĚST

Ilustroval autor
Praha, Albatros 2015, 64 nečíslovaných stran
ISBN 978-80-00-03837-7
věk **6+**

Dvojice sešitů ilustrovaných kolážemi z útržků barevných papírů je spojena perforací, díky níž můžeme obě části procházet jako celek, anebo je od sebe odtrhnout a příjemně se chvát v každém zvlášť. Už jejich podtituly napovídají, na kolik Martin Kubát počítá s interakcí uživatele. Zatímco v prvním, bílém a veselším – *Dej pusu medvědici Miře na dobrou noc* – zmíněná šelma, žabák Chevalier a kocourek Kaňka vybízejí předškoláka k projevení kladných emocí, v důsupném povídání *Kdo se bojí, tuto knihu neotvírá* vynikne ještě mocněji použité roztřesené písmo. Přesto se v černočerné tmě zanedlouho objeví opět já-savá barva a růžový koník uchystá omladině daleko rafinovanější úkoly. Ponuřejší část diptychu pracuje s typickými dětskými sny, na něž strůjce této autorské knihy nejenže s léty nezapomněl, nýbrž posílá je dál všem snilkům na dobrou noc.

Martin Kubát (1981) absolvoval ateliér ilustrace a grafiky na VŠUP, zčásti ještě za působení Jiřího Šalamouna, později pod vedením Juraje Horvátha. Podílel se na projektech spolku *Kopr* (s důrazem

na autorskou knihu) a uskupení *BOX* (komiksová tvorba). Za diplomovou autorskou knihu *Je večer, vypustte čerta!* získal ocenění v kategorii studentských prací v rámci soutěže o Nejkrásnější knihu roku 2008. V roce 2013 vydal její volné pokračování *Čistka*. Podílel se na vizuální podobě svazků nakladatelství Fra, časopisu A2 a tiskovin Divadla Archa. Jeho diptych *Před půlnocí* vybojoval 2. místo v soutěži Nejkrásnější kniha roku 2015 v kategorii knih pro děti.

Abecední expedice po čtyřech světadílech ve čtyřech knižních arších připomene svým formálním uspořádáním komiksové stripy legendárního detektiva Štíky z *Ohníčku*, v poetickém ohledu zase tvorbu pozdě doceněného emigranta Miroslava Šaška. Tato autorská kniha však není pouhým abecedářem, který prostřednictvím iniciál zařazených měst mladším školákům ukazuje, jak vtipně lze postihnout symboliku, s níž se jednotlivé položky knihy zabydly v naší toulavé paměti. Poslouží jim především jako atlas míst od Antverp až po Zadar, kde zcestovalý autor dosud pobýval, což se týká i pozoruhodných jihoamerických lokalit jménem Iquique a Uyuni. A do třetice je Laštovičkův náčrtník moderním kabínem kuriozit. Dětskému bystrozraku předkládá zajímavosti rozeseté po zeměkouli tak, že zde se potápějí staroslavné Benátky, tady londýnský rebel Banksy instaloval zavražděnou telefonní budku a tamhle zase medvědi z arktického městečka Whitehorse vyhlíží novým příděl jedlých zlatokopů.

Jan Laštovička (1979), absolvent oborů výtvarná výchova a pedagogika na PedF UK, se věnuje hlavně knižní a časopisecké ilustraci. Kromě autorských knih pro děti vydává bibliofilie pro dospělé: jeho barevné linoryty doprovázejí např. samostatné vydání povídky Jana Zábrany *Pšovod Gerža* (2009) nebo hororový příběh H. P. Lovecrafta *The Hound* (2014). Jeho ilustrace znají čtenáři *Židovských listů*, filantropického magazínu *Umění darovat* nebo měsíčníku *Maxim*. Když zrovna nekreslí, cestuje, navrhuje výrobky z porcelánu, staví sněhové sochy a sbírá fotografie graffiti – ty přetvořil do dvojice ročenek s názvem *Pictures*.

KATARÍNA MACUROVÁ

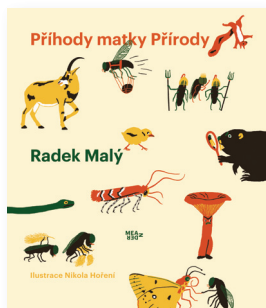
ZAJÍČKOVA CESTA

Ilustrovala autorka
Praha, Nakladatelství 65. pole 2015,
24 nečíslovaných stran
ISBN 978-80-87506-65-3
věk 4+

Osamělý bílý zajíček je jiný než lední medvěd, mezi nimiž vyrůstá, a tak se jednoho dne rozhodne vyhledat své příbuzné na základě shodného stínu. Putování ke kořenům ho vede přes cizí země, kde se setkává třeba s labutí, tygrem nebo v Číně s bourcem morušovým, až na rozlehlou louku, na níž skotačí ušatý kamarád. Každá postavička v knize je trojrozměrným, počítačově modelovaným prvkem, jelikož bylo nutné, aby stíny protagonistů odpovídaly ilustracím a zápletky – vytvářejí tím dojem skládaček, které jsou pro nejmenší tak přitažlivé. Originální autorská kniha, upomínající na rozličné barvy a formy všude kolem nás, svým důrazem na potřebu vzájemnosti v globální světové vesnici potěší citlivé čtenáře bez rozdílu věku.

Katarína Macurová (1983) absolvovala ateliér volné grafiky a knižní ilustrace u Dušana Kállaya na VŠVU, kde nyní působí jako asistentka na katedře grafiky a jiných médií. Symboliku *Zajíčkovy cesty* podnítily její stáže v Řecku, Mexiku, USA, ve Španělsku a Skotsku. Kniha, zprvu vydaná nákladem slovenské T-Gallery, získala ocenění Communication Arts

Award of Excellence (USA) a byla vybrána mezi finalisty soutěže Britské asociace ilustrátorů (AOI). Výtvarnice se obvykle zaměřuje na ilustrace souborů lidové slovesnosti, doprovodila např. svazky *Turčianske povesti*, *Riečne povesti* (oboje Matica slovenská) a *Ja nič, ja muzikant* Braňa Jobuse (Slovart).

RADEK MALÝ

PŘÍHODY MATKY PŘÍRODY

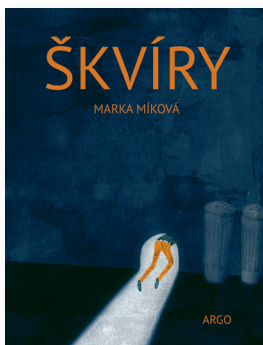
Ilustrovala Nikola Hoření
Praha, Meander 2014, 64 stran
ISBN 978-80-87596-44-9
věk 8+

Kdo přišel na chuť bajkám a nebajkám Rudyarda Kiplinga, bude potěšen i invencí Radka Malého. Sedmero příběhů z říše živých tvorů a hájemství zdánlivě neživých přírodnin, jejichž představitelé si chodí pro rady k Velké matce (popřípadě se sami dovedou vymanit ze zapeklivosti tolik podobných zádrhelům v lidském soužití), se vyznačuje laskavým nadhledem i špetkou nevtravého poučení. Dozvíme se v nich, jak bobří přišli k placatému ocasu, proč už muším hejnům nevládne královna anebo proč stromy nemluví a „dnes už nanejvýš tak šumí“. To jen člověk, bijící se do prsou coby pán všeho tvorstva, želbohu dávno zapomněl šeptat svá přání do duté vrby „tulačce Přírodě“. A proto právě k němu – malému i velkému – směřují špilce ve psané mezi řádky tohoto souboru, aby její krásu nepouštěl ze zřetel.

Radek Malý (1977) vystudoval bohemistiku a germanistiku na FF UP v Olomouci. Jako pedagog působí na Univerzitě Pardubice a na své alma mater, uplatňuje se též jako překladatel. Jeho básnická tvorba pro děti i pro dospělé se setkává s příznivou odezvou čtenářské i kritické

obce: *Vraní zpěvy* obdržely Cenu Jiřího Ortena 2004 a sbírka *Větrní – Zcestné verše* Magnesii Literu za poezii 2005. V souboru *Kam až smí smích* (2009) zúročil své básně a říkadla pro školní čítanky. Na melancholicky laděnou básnickou knihu *Listonoš vítr* (2011, Magesia Litera 2012), zapsanou roku 2014 na Čestnou listinu Mezinárodní IBBY, navazuje *Moře slané vody* (obě sbírky ilustroval Pavel Čech). V rámci projektu Knižka pro prvňáčka vydal autor *Všelijaké řečičky pro kluky a holčičky* (2013, s ilustracemi Alžběty Skálové).

Nikola Hoření (1989) studovala na VŠUP nejprve obor písmo a typografie, nakonec absolvovala zdejší ateliér ilustrace a grafiky. Oblíbila si zejména kresby tuší a pastelem. V roce 2012 výtvarně doprovodila poetickou knížku *Tati, tobě přeskočilo* Williama Saroyana. Ilustračně vděčný text se jí nabídl až se souborem bajek Radka Malého.

MARKA MÍKOVÁ

ŠKVÍRY

Ilustrovala Tereza Ščerbová
Praha, Argo 2014, 98 stran
ISBN 978-80-257-1311-2
věk **10+**

JAN NEJEDLÝ (ED.)

MISTR SPORTU SKÁČE Z DORTU

Ilustroval Jaromír Plachý
Praha, Meander 2014, 56 stran
ISBN 978-80-87596-43-2
věk **4+**

Marka Míková se v tvorbě pro děti a mládež neomezuje pouze na prostor české kotliny, naopak postavy jejich fantazijních próz brázdí daleký Island (*Knihafoss*, 2007) nebo se přímo ocitají za velkou louží (*Mrakodrapy*, 2012). V příběhu osmileté Matyldy, vyrůstající jen s otcem-filmovým režisérem, si však vystačí s kulisami jednoho jediného domu. Dívce se cestou na nákup zjeví tajemné škvíry, jimiž sestoupí do fantastní krajiny a přitom narazí na sousedčinu ztracenou fretku, vykukující i na obálce knihy. V tomto ireálnu Matylda prožije svůj dospělý osud, v němž se naplní její dosud bolestně zasuté touhy. Iniciačnímu vyprávění se podařilo skloubit všednodenní realitu se snovými vizemi, které nás provázejí v hladině vědomí i podvědomí. Kresby Terezy Ščerbové v překvapivém modro-oranžovém ladění dotvářejí celek krásné knihy a utvrzují zvolna dospívajícího čtenáře v naději, že je dobré věřit v lepší, naplněný, prozářený život.

Marka Míková (1959) absolvovala obor loutkoherectví na DAMU, hrála v několika filmových pohádkách a vystupovala ve skupinách Dybbuk, Panika a Zuby

nehty. Uplatnila se jako rozhlasová moderátorka a režisérka v dětském divadle ku Minor, v současnosti se věnuje dabingu. Její prozaická prvotina *Roches a Bžunda* získala ocenění Nejkrásnější česká kniha 2001. Vypravěčsky neotřelá próza *JO537* (Zlatá stuha 2010) byla podobně jako knihy *Mrakodrapy*, *Knihafoss* a *Škvíry* nominována na cenu Magnesie Litera.

Tereza Ščerbová (1982) – podrobněji na straně 5

Národ Jára Cimrmana nemá ke kulišárně nikdy dál než krůček a platí to už od chvíle, kdy malí Češi objeví kouzla řeči. „Říkadla, básničky, písničky a jiné srandičky“, které v polohách školkových i školních shromáždil coby novodobý Čelakovský v džínách folklorista Jan Nejedlý, předvádějí ve velké grafické roštárně rozpoutané pastelkami Jaromíra Plachého hotový slovní cirkus. Na dvoustranách sbírky defiluje lidový humor uštěpačný i nactiutřačný, rozjivený i absurdní, sladký i suchý, akusticky tříbený lehkonohou prozodií, postupy dada či bludným kruhem. Sbírká vtípků bez servítků posílí i bez dopomoci klasické představy o kráse slov mluvní dovednosti nejmenších, jejich jazykovou paměť a hlavně pro život tak podstatný smysl pro nesmysl. Uplatní se i jako vhodná sebeobrana, zvlášť pokud by bylo třeba čelit výpadu jiného posměváčka: „Kdo to říká, ten to je, tomu se to rýmuje. / Kdo to říká ještě víc, ten poletí na Měsíc.“

Jan Nejedlý (1971) vystudoval PedF UK a působil jako učitel a publicista, mj. v literárních časopisech *Nové knihy* a *Tvar*.

Systematický zájem o surrealismus, patafyziku, podhoubí humoru a spodní patra lidové tvořivosti vtělil do bestiáře městských mýtů *Nová pražská strašidla* (2012). Uspořádal výbor z tvorby surrealistického básníka Karla Šebka *Dívej se do tmy, je tak barevná* (1996) a podílel se na antologii polistopadových erotických textů *Jezdec na delfíně* (2005, s R. Ko-páčem). Uplatňuje se též jako scenárista dadaistických videoklipů.

Jaromír Plachý (1986) studoval v ateliéru animace na VŠUP. Věnuje se tvorbě počítačových her, animací, ilustrací a komiksovým žánrům. Pro své mateřské studio Amanita Design vytvořil hru *Botanica* (2012), za níž získal řadu ocenění doma i v zahraničí. Za klip *Nunovó tango* (2010) obdržel hlavní cenu na třetím ském Anifilmu a na turinském festivalu. Sérii stripů *Jiné světy* (2007–2011) a knihou komiksů *Kmen a jiné příběhy* (2007) zaujal porotce festivalu Komiksfeš; jeho další komiksový počín představuje knižka *Koule a Krychle* (2010). Kresbami doprovodil i sbírku Daniely Fischerové *Tetovaná teta* (2015).

MÁRIA NERÁDOVÁ

JAK VELBLOUD POTKAL ŤAVU

ČESKO-SLOVENSKÝ OBRÁZKOVÝ
SLOVNÍK ZÁKEŘNÝCH SLOV PRO DĚTI

Ilustrovala autorka
Praha, Albatros 2014, 94 stran + pexeso
ISBN 978-80-00-03499-7
věk 6+

Výpravný slovník, porovnávající jazyky dvou blízkých slovanských sousedů, odráží aktuální potřeby dětí po rozdělení československé federace před dvaadvaceti lety. Jsme sice nadále propojeni jednak příbuzenskými pouty, jednak kulturními svazky, mizí však dennodenní kontakt, udržovaný do té doby převážně sdělovacími prostředky, a tak malé ne-jednou zmatou „zákeřná“ slovíčka. Předložený fond jim tyto záludnosti osvětlí v oddílech členěných podle dětského vnímání světa a vesměs i se sympatickou nadsázkou. Namátkou třeba „lopta“ je česky „mič“ a „raňajky“ se říká „snidani“, což lze bez obtíží vyrozumět při prázdninovém pobytu; o něco tajuplnější „vankúš“ znamená „polštář“ a „orgován“ bývá v českých parcích k vidění jako „še-řík“. Slovenským dětem se třeba snáz učí názvy měsíců, protože těchto dvanáct jmen je v jejich mateřštině odvozeno od latinských základů. Ke školákům zpoza obou stran hranice tedy míří poutavá pomůcka pro případ, že nehodlají zůstat k sousedům lhostejní.

Mária Nerádová (1988) absolvovala obor ilustrace v ateliéru Dušana Kállaye na bratislavské VŠVU a grafický design na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně. Už za studií začala ilustrovat knihy pro děti. Působila ve studiu Calder, spolupracovala se zahraničními nakladatelstvími Usborne, Mondadori, Glottogon a Albatros, ve své vlasti s vydavatelskými domy Mladé letá a Ikar. V soutěži Najkrajšie knihy Slovenska 2010 byla oceněna za původně studentskou práci *Slovensko-český obrázkový slovník*, jež se stala východiskem pro stávající podobu díla.

MARTIN OTEVŘEL

ŠTAFLÍK A ŠPAGETKA – PSÍ KUSY

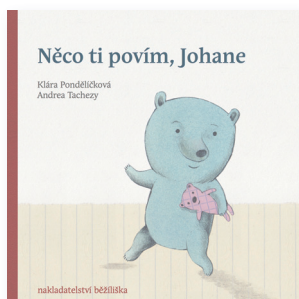
Ilustrovali Zdeněk Smetana (za spolupráce Marii Axamitové) a Martin Otevřel
Praha, Česká televize – Edice ČT, 128 stran
ISBN 978-80-7404-156-3
věk 4+

Původní večerníček *Štaflík a Špagetka* režiséra Václava Bedřicha podle libreta Aleny a Jiřího Munkových a s obrázky Zdeňka Smetana se poprvé uváděl už před čtyřiačtyřiceti lety. Nových sedm příběhů, které s užitím původních předloh autorsky dotvořili výtvarníci Martin Otevřel a Mária Axamitová, představí titulní dvojici už třetí generaci předškoláků, tentokrát coby sportovce. Pejskové i zlomyslná vrána v roli podněcovatelky většího skopičin se činí nehlédě na roční dobu, povrch a disciplínu. V komiksu s prostou vyprávěcí linkou, jen tu a tam rozčeřeném výkřikem, se najde dialogů poskrovnu, nicméně hrdinové se utrhli ze řetězu tak požehnaně, až hrozí, že se jejich chaloupka promění v kůlničku na dříví. Dokud mezi postavíčkami nedejde k dočasnému smíru, můžou se předškoláci spolehnout na to, že při objevování světa je nejlepší nestát jako spráskaný pes.

Martin Otevřel (1967) absolvoval SUPŠ v Uherském Hradišti a věnuje se animovanému filmu jako výtvarník, animátor a režisér. S Calpurniem Pišónem režisérsky spolupracoval na filmu *El bueno de Cuttlas* (1993; 1. cena na festivalu

v Bilbao, Cena Hermíny Týrlové a Cena Pierot) a na filmu *Con cien cañones por banda* (1992; Cena poroty na festivalu televizní tvorby v Cannes). S výtvarníkem Janoschem vytvořil celovečerní kreslený film *Oh, wie schön ist Panama* (2006). V letech 2012–2014 natočil třetí řadu večerníčků se Štaflíkem a Špagetkou. Přispívá jako ilustrátor do *Mateřdoušky*, ilustroval *Příběhy s narkolepsií* Jitky Buškové.

Zdeněk Smetana (1925) studoval soukromě v ateliéru Cyrila Boudy a věnoval se animovanému filmu v Trnkově studiu Bratři v triku. Jako ilustrátor dětských knih se uplatňuje od 70. let. K jeho nesmrtelným pohádkovým hrdinům patří popletové z *Pohádek z pařezové chaloupky Křemílka a Vochomůrky* (1971), *Kubula a Kuba Kubikula* (1931, ilustrace 1976) Vladislava Vančury, skřítek Rákosníček ze série knížek (1975–1987) Jaromíra Kincla, z překladové tvorby *Malá čarodějnice* Otfrieda Preusslera. Nestor českého animovaného filmu a laureát benátské ceny Lev sv. Marka převzal na třeboňském Anifilmu 2014 cenu za celoživotní dílo.

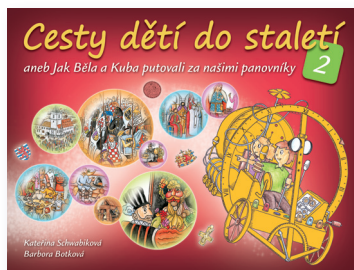
KLÁRA PONDĚLÍČKOVÁ NĚCO TI POVÍM, JOHANE

Ilustrovala Andrea Tachezy
Praha, Běžíliška 2014, 52 nečíslovaných stran
ISBN 978-80-86471-49-5
věk **4+**

Posmutněle něžná variace na klasický námět o soužití příslušníků nejstarší a nejmladší generace zaujme už tím, že se v partituře vyprávění pravidelně střídají vnučka-pozorovatelka a plyšový medvěd, což umocňuje napětí příběhu. Jejich rodina má totiž ve skutečnosti symbolické medvědy hned tři: mlčenlivého dědečka, který se navzdory dosa-
vadní životní energii začal ztrácet v myš-
lenkách, dále jeho medvídku, jenž
starého pána nadchl ve výloze hračkář-
ství a jenž dostal jméno podle astrono-
ma Keplera, a nakonec i malinkatou ply-
šovou Kordýlii, kterou medvědí rytíř
Johan ochraňuje před všemi nebezpečí-
mi. Do barevně tlumených kreseb a ko-
láží Andrey Tachezy zasadila debutující
Klára Pondělíčková psychologickou etu-
du, v níž je kaňka na rodinné pohodě
nevyřešená, ne-li přímo ve hvězdách –
a přece nemáme pocit disharmonie sfér.
Být zakutaný ve vnitřním vesmíru sice
patrně znamená nějakou nemoc nebo
snad rezignaci, ale pokud se pro daný
stav věcí najde vhodný zvířecí parták,
porozumí trosečnickově touze ukazovat
malým úchvatný svět.

Klára Pondělíčková (1978) vystudovala
PF UK a působí jako specialistka na právo
územních samosprávních celků a správ-
ní řízení. Podílela se na řadě komentářů
k teorii a praxi správního řádu. V literatu-
ře pro děti a mládež se představuje
poprvé.

Andrea Tachezy (1966) – podrobněji na
straně 4

KATEŘINA SCHWABIKOVÁ CESTY DĚTÍ DO STALETÍ 2 ANEB JAK BĚLA A KUBA PUTOVALI ZA NAŠIMI PANOVNÍKY

Ilustrovala Barbora Botková
Praha, Slovart 2015, 80 stran
ISBN 978-80-7391-166-9
věk **10+**

Peripetie dobové každodennosti a men-
tality – tedy nejdědnější momenty při
studiu dějin – našly v osobě Kateřiny
Schwabikové nápaditou interpretku sá-
zející na výhody principu „školy hrou“. Další sadu výprav Běly a Kuby do hlubin
věků má na svědomí tlačítko s králov-
skou korunkou, jež minule sourozenci
z jedné běžné rodiny na stroji času pře-
hlédli. A tak se s nimi jejich vrstevníci
přenesou do deseti historických prostře-
dí počínaje palisádami velkomoravského
hradiště a konče zahradami Pražského
hradu z raných let působení T. G. Masa-
ryka, aby poznali, co obnáší druhým
vládnout. Libreto s příspěvím komiksů
a glos poukazuje na rozličné způsoby
správy země od pokrevního nástupnic-
tví – autority zdegenerované za éry
absolutistických monarchií – až po pre-
zidentskou volbu, v českých podmínkách
mnohdy formální. Proto je pro nás sku-
tečná správa „věcí veřejných“ záležitostí
vcelku mladou. Zasažením děje do klíčo-
vých okamžiků autorka současně před-
vádí podoby panovnického majestátu,
protože se staneme svědky vraždy kníže-
te Václava, pohřbu Karla IV., zvolení Jiří-
ka z Poděbrad či svatby Františka Josefa.

Kateřina Schwabiková (1978) absolvo-
vala obor dějepis – základy společen-
ských věd na PedF UK. Pracuje v Ústavu
dějin Univerzity Karlovy, překládá popu-
lárně-naučnou literaturu z němčiny (pod
divčím jménem Anděrová). V historic-
kém bádání se věnuje zejména období
husitské revoluce a aspektům vzděla-
nosti v raném novověku. Nabídka umě-
leckonaučné literatury pro mládež obo-
hatila přede dvěma lety prvním svazkem
Cest dětí do staletí s podtitulem *Jak Běla
a Kuba poznávali naši historii*.

Barbora Botková (1983) vystudovala
francouzštinu a výtvarnou výchovu na
Univerzitě Palackého v Olomouci. Vedle
povinností středoškolské učitelky se vě-
nuje volné tvorbě, grafickému designu,
knížní a komiksové ilustraci. Kromě spo-
lupráce s Kateřinou Schwabikovou se
výtvarně podílí na knihách spisovatelky
Petry Braunové, doprovodila i komiks
básníka Jiřího Žáčka *Šípková Růženka*
(2011).

KLÁRA SMOLÍKOVÁ

H. U. S. – HUS ÚPLNĚ SVĚTOVEJ

Ilustroval Lukáš Fibrich
Praha, Kalich 2015, 208 stran
ISBN 978-80-7017-218-6
věk **12+**

Vypracovat referát o Janu Husovi, s nímž by se dalo soutěžit o zájezd do Kostnice, je pro kvartána tábořského gymnázia Petra Mladého úkol nepřijemný už tím, že se mu ani trochu nezdá. V baště husitské revoluce se chlapi z Prahy nelíbí, poněvadž se sem musel přestěhovat poté, co se jeho otec novinář v důsledku profesního pochybení ocitl v klatbě. Zásluhou zajímavé spolužačky však hrdina brzy vypátrá, že dějiny jsou pořád živé a jukají na nás všude kolem, občas i v podobě magického realismu. Ve snaze přiblížit odkaz církevního reformátora, jehož 600. výročí mučednické smrti jsme si letos připomněli, vsadila čilá autorka uměleckonaučné literatury na touhu dospívajících vymanit se z průměru. Charismatický kazatel a zdatný textař středověkých chorálů se v próze připomíná i citacemi z časů univerzitního mládí, aby potvrdil, nakolik byl osobou z masa a kostí. Každá doba hledá v odvěze Mistra Jana lék na své aktuální potřeby, nicméně jedno přesvědčení přetrvává napříč staletími jak v „české otázce“, tak s ohledem na čest Petrova otce: Pravda vítězí.

Klára Smolíková (1974) vystudovala estetiku a kulturologii na FF UK a pracovala nejprve v Husitském muzeu v Táboře. Jako metodička primárního vzdělávání a spolupracovnice předních dětských časopisů se v komiksových librettech věnuje mj. popularizaci historie (*Horác a Pedro v zemi Bójů*), a to zpravidla s kreslířem Honzou Smolíkem. Dějinám středověku spolu zasvětili knihy *Husité* (2012), *Řemesla* (2013), *Jak se staví město* (2014) a *Husův dům* (2015). Jejich komiksové album *Viktorka a vesmírná dobrodružství* získalo Zlatou stuhu 2015.

Lukáš Fibrich (1974) absolvoval obor animace na FAMU a obor filmová a televizní grafika na VŠUP. Systematicky se zabývá ilustračním doprovodem jazykových učebnic nakladatelství Fraus, tvorbou her a vystřihovánek. Výtvarně mj. doprovodil cestopis Zdeňka Šmída *Tanec lovců lebek aneb Proč bychom se nevrátili* (2011) a jeho satiru *Bombarda Joe* (2014). Z dlouholeté spolupráce s časopisem ABC vytěžil komiksová alba o podnikavém kocourovi *Mourrison* (2006) a *Mourrison 2, hrdina bez kázně a hany* (2010).

JANA ŠRÁMKOVÁ

ZUZA V ZAHRADÁCH

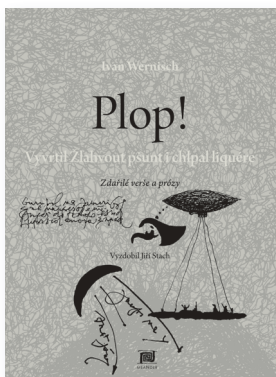
Ilustrovala Andrea Tachezy
Praha, Labyrint / Raketa 2015,
64 nečíslovaných stran
ISBN 978-80-86803-33-3
věk **5+**

Je potěšitelné, kolik mladých autorů se obrací k příběhům inspirovaným přírodou v té či oné podobě. Jana Šrámková zasadila velkoformátové vyprávění o malé Zuze do zahrádkářské kolonie. V našich městech jich sice už pěkných pár ustoupilo nové výstavbě, nicméně ta, do níž pravidelně jezdí hrdinka se svými rodiči, je ještě pestře zalidněna příčinlivými pěstiteli zeleniny a květin. Zarostlý pozemek obývaný Starou Belou a černým psem se však už od pohledu liší. Vypadá nádherně zpustle a postupně poodhalí několik tajemství, jež se dívence vemlouvají do snů. Od jednoho zdejšího stromu mívala Zuza kdysi klíč a jméno toho stromu se stává tajemstvím i pro její vrstevníky, kteří nad knihou zažijí svěží expedici do zeleně.

Jana Šrámková (1982) vystudovala Evangelikální teologický seminář a absolvovala studium tvůrčího psaní a redakční práce na Literární akademii. Publikuje v časopisech *Respekt*, *A2* a je činná i v Českém rozhlase. Výrazně na sebe upozornila prozaickou prvotinou *Hruškadóttir* (2008, Cena Jiřího Ortena 2009). Roku 2010 vydala knížku pro děti

Putování žabáka Filemona a pro edici *Mikroliška* vytvořila drobné pohádky *Kolala petřinská* a *O panáčkoví* (2014).

Andrea Tachezy (1966) – podrobněji na straně 4

IVAN WERNISCH

PLOP! VYVRTIL ŽLAHVOUT PŠUNT I CHLPAL LIQUÈRE

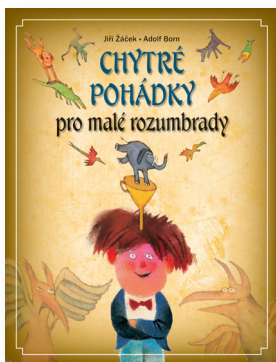
Ilustroval Jiří Stach
Praha, Meander 2015, 56 stran
ISBN 978-80-87596-60-9
věk **12+**

Tvorba básníka Ivana Wernische, jenž do literatury vstoupil před půlstoletím s vrsťovníky Petrem Kabešem, Antonínem Brouskem či Pavlem Šrútem, se vyznačuje dvěma polohami. Zatímco tu první lemuje existenciální smutek, druhá rozkošaně čerpá z více či méně avantgardních proudů dvacátého století. Je příznačná i pro „zdařilé verše a prózy“ souboru *Plop!*, kde autor paroduje osobnosti jemu blízké anebo přízemní poměry, každopádně však vrací do soudobé české poezie osobitý humor plný šklebů, potutelnosti a jazykové kombinatoriky vtělené do neologismů. V kombinaci s obrazovou „výzdobou“ Jiřího Stacha lze právem očekávat, že básníková mystifikační hravost blízká groteskám Christiana Morgensterna okouzlí zejména dospívající čtenáře, kteří nejraději překračují hranice jazyka v touze najít svobodný prostor k vyjádření.

Ivan Wernisch (1942), básník, výtvarník, překladatel a editor, vystudoval keramikou průmyslovku v Karlových Varech. Další vzdělání mu znemožnily kádrový profil a postoje za normalizace. Zatímco v raných sbírkách vytvářel emotivně na-

léhavou poezii (např. *Zimohrádek*, 1965), později se věnoval mystifikačním hrám s formami a folklorními tradicemi, do nichž zaváděl avantgardní postupy, např. v knihách *Doupě latinářů* (1992) a *Pekařova noční nůše* (1994). V roli editora zpřístupňuje tvorbu opomenutých či obskurních kolegů, a to už od svého působení v samizdatu. V nakladatelství Meander vydal výběr *Chodit po provaze je snadné – Ivan Wernisch mládeži* (Nejkrásnější česká kniha 2011). Získal Státní cenu za literaturu (2012).

Jiří Stach (1944) vystudoval fotografii na FAMU. Působil jako filmový fotograf (podílel se např. na Menzlově snímku *Ostře sledované vlaky*). Fundus jeho díla, inspirovaný hlavně surrealismem a arcimboldovskou poetikou a shrnutý do výběru *Natura magica* (2006), je vystaven v předních muzeích po celém světě. Pro Meander dále výtvarně doprovodil knihu Lenky Uhlířové *Velká cesta Malého pána* (2008) či thriller pro vegetariány *Mrkev ho vcucla pod zem* (2013) od Petra Stančíka.

JIRÍ ŽÁČEK

CHYTRÉ POHÁDKY PRO MALÉ ROZUMBRADY

Ilustroval Adolf Born
Praha, Slovart, 2014, 256 stran
ISBN 978-80-7391-907-8
věk **5+**

Třetí svazek pohádkových adaptací doprovázených ilustracemi Adolfa Borna pokračuje v úsilí Jiřího Žáčka kompletovat kouzelné látky z celého světa podle tematického klíče. Nyní ho zaujaly bystrý umetek a moudrost, jež se navzdory zlovůli nakonec prosadí. Mezi nejstaršími vyprávěními, parafrázujícími ještě biblické náměty, zaujme příběh *O králi Šalomounovi*; zastoupeny jsou však i pohádky a anekdoty, v nichž ženská chytrost předčí rozum mužských protihráčů. Vybavujeme si *Chytrou horákyni* v podání Boženy Němcové, méně už třeba slovenskou pohádku *Na chytrou ženu je i čert krátký*. Autor nezapomněl ani na „moudré blázný“ – jak je příhodně nazval Emanuel Frynta –, a tak se ke slovu dostanou Nasreddin s Enšpiglem. Zvířecí šibaly zastupuje kupříkladu mazaná opice, která přechytračila tygra a do tohoto souboru připutovala až z Brazílie.

Jiří Žáček (1945) absolvoval stavební fakultu ČVUT a do roku 1991 pracoval jako nakladatelský redaktor. Už první básnické knihy pro děti *Aprilová škola* (1978), *Ahoj, moře* (1980), *Kolik má Praha věží* (1984) a *Pro slepičí kvoč* (1986) mu zajis-

tily široký ohlas publika. Jeho poetika se sice proměňuje, avšak i v novějších knížkách *Nemalujte čerta na zeď* (2001) či *Dobry den, dobrou noc* (1998 a 2011) si uchovává radostnou hravost. Autor oblíbeného *Slabikáře* (s ilustracemi Heleny Zmatlíkové) a scénáře k večerníčku *Krysáci* (2010) také adaptuje látky lidové slovesnosti ze všech koutů světa – ve svazcích *Hrůzostrašné pohádky pro malé strašpytlíky* (2011) a *Čarodějné pohádky pro malé kouzelníky* (2013). Letos obdržel Zlatou stuhu za celoživotní dílo.

Adolf Born (1930), malíř, grafik a ilustrátor, studoval na VŠUP a AVU. Ilustroval čtyři stovky titulů různorodých žánrů pro všechny věkové kategorie: pro děti nejčastěji příběhy Miloše Macourka, a to doprovázejí knihou *Jakub a dvě stě dědeků* (1963). Spolupráce s Jiřím Žáčkem se datuje už od jeho debutu *Aprilová škola*. Podílel se na tvorbě animovaných filmů (*Mach a Šebestová*, 1977, knižně 1982). Vystavoval po celém světě a obdržel čtná domácí i zahraniční ocenění (Nejkrásnější kniha, Zlaté jablko BIB, Zlatá stuha, český finalista Ceny H. Ch. Andersena 2008 apod.).

LAUREÁTI VÝROČNÍCH CEN V OBLASTI LITERATURY PRO DĚTI A MLÁDEŽ

ZLATÁ STUHA 2015 – LITERÁRNÍ ČÁST

Kategorie Beletrie pro děti

- Daniela Fischerová za knihu *Pohoršovna* (Mladá fronta) – bliže na straně 9

Kategorie Beletrie pro mládež

- Daniela Krolupperová za knihu *Zločin na Starém Městě pražském* (Albatros) – bliže na straně 14

Kategorie Literatura faktu pro děti a mládež

- František Tichý za knihu *Princ se žlutou hvězdou – Život a podivuhodná putování Petra Ginze* (Geum)

Kategorie Kritika literatury a umění pro děti a mládež

- Tomáš Prokůpek, Pavel Kořínek, Martin Foret & Michal Jareš za knihu *Dějiny československého komiksu 20. století, I a II* (Akropolis)

ZLATÁ STUHA 2015 – VÝTVARNÁ ČÁST

Kategorie Knihy pro mladší děti

- Andrea Tachezy za ilustrace ke knize *Bořivoj a blecha Fló* (Albatros) – bliže na straně 4

Kategorie Knihy pro starší děti a mládež

- Tereza Ščerbová za ilustrace ke knize *Škvíry* (Argo) – bliže na straně 17

Kategorie Literatura faktu pro děti a mládež

- Jiří Franta za ilustrace ke knize *Proč obrazy nepotřebují názvy* (Labyrint / Raketa) – bliže na straně 10

Kategorie Výtvarný počín roku

- Marie Štumpfová za ilustrace ke knize *Jak zvířata spí* (Baobab) – v katalogu 2013/2014

ZLATÁ STUHA 2015 – KOMIKS PRO DĚTI A MLÁDEŽ

- Klára a Jan Smolíkovi za knihu *Viktorka a vesmírná dobrodružství* (Portál) – v katalogu 2013/2014

ZLATÁ STUHA 2015 – ZVLÁŠTNÍ OCENĚNÍ ZA CELOŽIVOTNÍ DÍLO

- Jiří Žáček – bliže na straně 21
- Stanislav Kolíbal

MAGNESIA LITERA 2015 – KATEGORIE LITERA ZA KNIHU PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Vítěz

- Ondřej Horák & Jiří Franta za knihu *Proč obrazy nepotřebují názvy* (Labyrint / Raketa) – bliže na straně 10

Další nominovaní

- Vratislav Maňák za knihu *Muž z hodín* (Albatros) – v katalogu 2013/2014
- Marka Míková za knihu *Škvíry* (Argo) – bliže na straně 17

ADRESÁŘ

PARTNEŘI PUBLIKACE

Svaz českých knihkupců a nakladatelů

Mariánské náměstí 190/5
P. O. Box 177, 110 01 Praha 1
T 224 219 944
E sckn@sckn.cz
W www.sckn.cz

Česká sekce IBBY

c/o Památník národního písemnictví
Strahovské nádvoří 132/1
118 38 Praha 1
E ibby@seznam.cz
W www.ibby.cz

NAKLADATELSTVÍ UVEDENÁ NA STRANÁCH 4–21

Albatros

Na Pankráci 1618/30
140 00 Praha 4
T 261 397 200
E albatros@albatrosmedia.cz
W www.albatrosmedia.cz

Arbor vitae

náměstí Svobody 728/1
160 00 Praha 6
T 602 277 211
E office.arborvitae@volny.cz
W www.arborvitae.eu
www.czech-art-books.cz

Argo

Miličova 13
130 00 Praha 3
T 222 781 601
E argo@argo.cz
W www.argo.cz

Baobab

Plavecká 14
128 00 Praha 2
T 222 588 001
E kmenbaobabu@volny.cz
W www.baobab-books.net

Běžiliška – František Havlůj

Na Pískách 13
160 00 Praha 6
T 776 059 005
E frantisek@beziliska.cz
W www.beziliska.cz

Česká televize – Edice ČT

Kavčí hory
140 70 Praha 4
T 261 137 457
E edicect@ceskatelevize.cz
W www.ceskatelevize.cz

Host

Radlas 5
602 00 Brno
T 545 212 747
E redakce@hostbrno.cz
W www.hostbrno.cz

Kalich

Jungmannova 9
110 01 Praha 1
T 224 947 505
E kalich@ekalich.cz
W www.ekalich.cz

Knižní klub

c/o Euromedia Group
Nádražní 32
150 00 Praha 5
T 296 536 111, 296 536 662
E objednavky-vo@euromedia.cz
W www.bux.cz/knizni-klub

Labyrint / Raketa

Jablonecká 715, Box 32
190 00 Praha 9
T 224 922 422
E labyrint@labyrint.net
W www.labyrint.net

Meander

Zubatého 1
150 00 Praha 5
T 257 324 232
E nakladatelstvi@meander.cz
W www.meander.cz

Mladá fronta – divize Knihy

Mezi Vodami 1952/9
143 00 Praha 4
T 225 276 313
E prodej@mf.cz
W www.mf.cz; www.kniha.cz

Nakladatelství Andrej Šťastný

Na Paloučku 304
252 45 Zvole u Prahy
T 736 127 510
E info@andrejstastny.cz
W www.andrejstastny.cz

Nakladatelství 65. pole

Koněvova 141
130 00 Praha 3
T 267 108 248
E nakladatelstvi@65pole.cz
W www.65pole.cz

Národní galerie v Praze

oddělení nakladatelství
Dukelských hrdinů 47
170 00 Praha 7
T 224 301 302
E obchodni@ngprague.cz
W www.ngprague.cz/obchod

Petrkov

Havlíčkovo nám. 180
580 01 Havlíčkův Brod
T 569 424 540
E vysocina@knihyhb.cz
W www.knihyhb.cz

Slovart

Oderská 333
196 03 Praha 9
T 266 177 141
E slovart@slovart.cz
W www.slovart.cz

Triton

Vykáňská 5
100 00 Praha 10
T 226 220 025
E info@triton.books.cz
W www.triton-books.cz

O AUTORECH

Jana Čeňková (1957) absolvovala FF UK, obor bohemistika – pedagogika, a působí na katedře žurnalistiky Institutu komunikačních studií a žurnalistiky FSV UK. Specializuje se na historii i kritiku literatury a ilustrace pro děti a mládež a zejména v této oblasti je autorkou řady knižních monografií, studií a libretistkou výstav. Edičně uspořádala mj. výběry z tvorby Františka Hrubína (*Křídla lásek mých*, 2010), Karla Jaromíra Erbena (*Živá voda*, 2011) a antologii *Závrať – Povídky s napětím* (2013). Pracuje jako čestná předsedkyně České sekce IBBY, je členkou Českého PEN-klubu a občanského sdružení Magnesia Litera, kde pracovala také jako porotkyně.

Petr Matoušek (1968) vystudoval FSV UK, obor žurnalistika a nakladatelská věda, a jako literární kritik a editor se specializuje na anglickojazyčnou beletrii a literaturu pro děti. Sestavil antologii *Britská čítanka – Hedvábný manšestr* (2001, 2004, 2008). Překládá knihy Monty Pythona Terryho Jonese (*Pohádky k neuvěření*, 2014). Vedl týdeník *Nové knihy*, působil v *Lidových novinách*, jeho stati a pořady se objevují v českých denících či na vlnách rozhlasové stanice Vltava. Pracuje v porotě Magnesie Littery a Ceny Maxe Broda. Jako spolupracovník předních českých nakladatelství se podílel na vydání 250 překladů z anglofonních literatur pro dospělé i pro mládež.

NEJLEPŠÍ KNIHY DĚTEM

Výběr z českých knih pro děti a mládež 2014/2015

Texty © Jana Čeňková & Petr Matoušek, 2015

Design © Bedřich Vémola, 2015

Vydala Komise pro dětskou knihu

Svazu českých knihkupců a nakladatelů

ve spolupráci s Českou sekcí IBBY

v Praze roku 2015 jako volně šířitelný bulletin

Uzávěrka dat: 21. 9. 2015

Texty lze citovat výlučně s uvedením jmen autorů

Počet stran 24

ISBN 978-80-905680-3-7

www.nejlepsiknihydetem.cz

www.facebook.com/NejlepsiknihyDetem